

Upravištvo: Ljubljana, Knaflijeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelci: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka uli-
ca šte. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošti ček zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naručna zbirka mesečno Din 25.—
Za mozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knaflijeva ulica 5. Tele-
fon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglaš-
po tarifu

Nova Mala antanta

Zenevska vest, da so države Male antante sklenile novo in trajno pogodbo, ki jim bo še tesneje povezovala med seboj, je vzbudila ogromno pozornost po vsej Evropi. V domačih državah je bila sprejeta z veseljem in zadoščenjem, pozdravili so jo vsi, ki delajo za udruten miru, z nevoljo in vznemirjenjem so jo sprejeli le tam, kjer grade svoje načrte na upanju, da se Evropa, zlasti srednja, ne bo mogla konsolidirati.

Vsebinska nove zenevske pogodbe je znana čitateljem že iz naših telefonskih poročil. Med njenimi določbami je gotovo najvažnejša ta, da se dosedanje dvostranske pogodbe med članicami Male antante nadomestijo s skupno pogodbo, ki bo vse tri države povezovala v eno celoto in to ne več za dogovorjeno razdobje, marveč za nedoločeno čas. Nova zveza bo neprimerno trdnjša od dosedanje in predstavlja mednarodno tvorbo, kakršne ne poznamo drugje. V marsikaterem pogledu spominja na organizacijo Društva narodov. Ima svoje stalno vodstvo v svetu Male antante in ta svoj stalni pomožni organ v tajništvu. Ta trajna reprezentanca za vso mednarodno politiko pa ni le formalnost, marveč prav za prav nekakšna poslovalnica s posebnimi živimi funkcijami nalogami. Saj so se vse članice obvezale, da bo vsaka odslej sklepala politične pogodbe z drugimi državami le v soglasju s celo Malo antanto. V tem smislu naj se polagoma preurede in poenotijo tudi že sklenjene mednarodne pogodbe posameznih držav Male antante.

Dalekosežnost teh določb je ogromna. Z njimi neha biti Mala antanta rahla sentenca, ki pušča svojim članom povsem svobodne roke v mednarodnem svetu ter postaja krepka zajednica, ki se hoče uveljaviti v mednarodnem svetu kot enota napram katerikoli problemu, katerikoli faktorjem in državam. To je brez dvoma jedro nove formacije, ki ji je bil položen temelj že na beograjski konferenci zunanjih ministrov Češkoslovske, Rumunije in Jugoslavije, in ki je postala sedaj v Zenevi dejstvo, kateremu je treba samo še formalne dopolnitve z ratifikacijo. Določbe o gospodarskem sodelovanju so v primeri s političnimi členi manjše važnosti, čeprav predstavljajo tudi one velik korak naprej.

Vesti o zenevskih sklepih so učinkovale pri nas brez dvoma kot veliko olajšanje. Naša mirovna volja se je z njimi utrdila, naše zaupanje v mir in v mednarodno politično stanje, kakor se je postavilo z izidom strašne vojne, se je izdatno povečalo. Zavedamo se vrh tega, da so sklepi zunanjih ministrov Male antante izšli, se porodili iz prav istega razpoloženja in hoteli pojačati prav isto mirovno vero. To nikakor niso samo lepe besede, samo diplomatske fraze, kakor se jih toliko izgovori po Evropi zlasti v zadnjih letih. Nasprotno, naša sodba ima prav resnobno noto, zakaj globoko se zavedamo, da je danes utrjevanje mirovnega razpoloženja zelo važen posel in da se ne da vršiti več samo z besedami in formalističnimi diplomatskimi zagotovili, marveč da je treba že učinkovitejših sredstev, prav takih, kakor je eno od njih zenevski pakt Male antante.

Brez dvoma je mednarodna situacija v Evropi polna napetosti. Vedno krepkeje se od vseh strani oglašajo stremjenja po reviziji sedanje stanja, slovnicega na mirovnih pogodbah. Po pravici se označuje Madžarska kot eno najopasnejših ognjišč revizionistične agitacije, opasno ne toliko samo po sebi, kakor po onih zunanjih faktorjih, ki madžarski revizionizem direktno ali indirektno podpirajo in podpirajo. Hitler je postavil te dni javno in že kot predsednik nemške vlade revizijo meja ter mirovnega stanja za svoj program. Hirtenberška afeta je pokazala na najočutnejši način, da se podporniki revizionizma pripravljajo na vse eventualnosti, ako bi svojih težej ne mogli izvesti iz lepa.

Da si olajšajo svoje delo, so se revizionisti silno trudili, da razdružijo Malo antanto. Zlasti je bila Rumunija objekt trdovratnega snubljenja. Toda zgodilo se je, kakor se ni moglo drugače; v Bukarešti se dobro zavedajo, da bi pomnila vsaka oddaljenost od Jugoslavije in Češkoslovske toliko kot političen samomor, zakaj madžarski revizionizem bi prej ali slej posegel tudi na rumunsko stran. Tu ni mesta za omahovanje, tu gre za biti ali ne biti, treba se je odločiti. In zenevska trojna pogodba nam kaže, kako je padla odločitev. Revizionizem se mora sedaj zavedati, da ima tu opravka z enotno fronto, da mora računati s silo 50-milijonske državne skupine, ki s prijateljskimi in zavezniškimi državami predstavlja moč, da je nihče ne sme in ne more podcenjevati.

Revizionizem more iz tega potegniti primeren nauk. Najkoristnejše bi bilo vsakakor spoznanje, da se uvidi trdnost sedanje stanja, da se uvidi moralna in dejanska sila, kakor jo predstavljajo vsi oni faktorji, ki je njihova življenjska

Obračun Narodne skupščine s punktaši

Narodna skupščina je včeraj na manifestanten način obsodila početje punktašev in znova naglasila, da sta narodno in državno edinstvo izvršeno dejstvo

Beograd, 17. februarja. p. Narodna skupščina je zasedala danes dopoldne in popoldne. Dopoldnanska seja in tudi del popoldnanske seje sta bila posvečena odgovoru na včerajšnje punktacije dr. Superine in tovarišev v senatu. Zastopniki Hrvatov, Srbov in Slovencev so enodušno protestirali proti včerajšnjemu nastopu članov Narodnega kluba senatorjev, ki se niso niti najmanj pomišljali sodelovati v šestojanuarskem režimu, ki pa smatrajo, da je zopet napočil čas, ko bi mogli v kalnem ribariti. Govorniki so z ogorčenjem in med burnim pritrjevanjem vse zbornice obsodili zlasti početje gg. Superine, dr. Šverljuga in dr. Frangeša, ki se hočejo po naenkrat predstavljati za zaščitnike kmečkega prebivalstva, ki pa so v času, ko so bili aktivni ministri, zastopali zgolj interese velekapitala in bank, in niso našli niti trohice razumevanja za težnje kmečkega dela našega naroda. Vsi govorniki so jim tudi oporekali pravico govoriti v imenu naroda, ker nikogar ne zastopajo, niso od nikogar izvoljeni, marveč jih je spravila na sedanje položaje samo milost vladarja. To je bil refren vseh današnjih govornikov v Narodni skupščini, kjer se je znova na dostojen način manifestirala globoka jugoslovska zavest in odločna volja, braniti narodno in državno edinstvo proti vsem in vsakomur.

Sejo je otvoril predsednik dr. Kumanudi knaču po 10 uri. Po odobritvi zapisnika je sporočil, da je narodni poslanec dr. Oton Gavrančič vložil načrt zakona o izgonu jezuitov iz Jugoslavije. Imunitetni odbor je podal svoje poročilo o zahtevah ministra pravde glede izločitve nekaterih narodnih poslancev sodišču. O tem bo Narodna skupščina razpravljala na eni prihodnjih sej.

Prvi odgovor dr. Šuperini

Narodna skupščina je nato prešla na dnevni red. Kot poročevalce manjšine je podal na prvo svoje poročilo narodni poslanec dr. Stjepan Bačić. Ob koncu svojega poročila se je dotaknil tudi včerajšnje deklaracije, ki jo je podal v senatu dr. Šuperina in je kot Hrvat najodločnejše obsodil tak nastop bivšega ministra. Ob vihrnem pritrjevanju vse zbornice je dr. Bačić poudarjal, da so ti gospodje najmanj kvalificirani da bi izrekli take izjave, ker nimajo nikogar za seboj in jih nihče ni pooblastil govoriti v imenu drugih. To so bili ministri v šestojanuarskem režimu. Kakor niso bili iskreni tedaj, tako tudi niso sedaj, če so prej delali drugače, kakor sedaj govorijo. Ti gospodje bi hoteli imeti monarhično angleškega tipa. Mi nismo ne Anglije, ne Anglija in naš narod je popolnoma zadovoljen s pravimi našimi krone, ki so zaščene v ustavi. Naš narod je znal te pravice čuvati v največjih tihinih in se tudi danes ne bo strah svojih tihinih in se tudi danes ne bo strah svojih tihinih. Ti gospodje bi se hoteli postaviti kot nekaki branitelji kmečke politike. Pozabljajo pa, da so baš oni najizrazitejši predstavniki bankokracije. Zbornica je sprejela dr. Bačićeva izjavljanja z vihrnim in dolgotrajnim aplavzom.

Minister Lazić o novem občinskem zakonu

Nato je povzel besedo notranji minister g. Žika Lazić, ki je v obširnem govoru razložil smernice in cilj novega občinskega zakona, ki je v razpravi. Poudarjal je, da imamo sedaj v tem pogledu sedem pravnih področij, ki se med seboj bistveno razlikujejo. Z novim zakonom se bo občinski zakonodajal izenačil, kar je bilo že nujno potrebno, da dobe občine novo in enotno ureditev. Poleg unifikacije zakonodaje je namen tega zakona tudi reforma občinske ureditve, tako da bo odgovarjala prilikam in potrebam sedanjege časa. V tem zakonu so združene vse dobre strani dosedanje različne občinske zakonodaje, ki je časa in prilikam primerno prilagojena sedanjim potrebam. Glede mest je v sestavi že poseben zakon, tako da bo tudi v tem pogledu zakonodaja čim prej izenačena. Minister se je nato podrobno bavil s posameznimi določbami zakonskega načrta, poudaril važnost občinske avtonomije in prošil Narodno skupščino, naj zakonski načrt odobri tako, kakor je bil predložen.

Dr. Preka čita Šuperinove punktacije

Nato se je oglašil k besedi predsednik Narodnega selskega kluba g. dr. Nikola Preka in prišel čitati deklaracijo, ki jo je predložil včeraj v senatu dr. Šuperina. Čitanje te deklaracije je spremljala Narodna skupščina z burnimi protesti. (Ni treba čitati, saj smo čitali že v novinah, kaj je povedal dr. Šuperina! so klicali z vseh strani.) Narodni poslanec Gliša Tadić: Glejte, da dobite zveze s Pribeševcem in da ne ostanete za dr. Mačkom, saj ste le njegovi učenci!

Hrup v dvorani je bil tako velik, da govnika skoro ni bilo slišati. Predsednik je neprestano zvonil in miril narodne poslance.

ska eksistenca navezana na svobodo in neodvisnost, zgrajeno na mirovnih pogodbah. V tem primeru bi zenevski pakt naglo dosegel svoj poglobitveni namen, stremeč za utrditvijo miru in za konsolidacijo nove, povojne Evrope.

Nar. posl. Miloje Sokić: To so bivši ministri!

Nar. posl. Stavro Trpković: Kakšni ljudje so to, ki v 24 urah menjajo svoje priprave!

Gliša Tadić: Vi ste v službi Italianov, to je vse za Mussolinijem!

Med največjim krupom in med neprestanimi protesti je dr. Preka končal svojo izjavo:

Odločna zavrnitev punktašev

Nato se je oglašil k besedi narodni poslanec in bivši minister dr. Grga Anđelić, ki je v imenu Hrvatov odgovoril dr. Preki in njegovim pristajšem. Naglašal je, da je za Hrvate vprašanje Jugoslavije razčiščeno. Mi smo vsi integralni Jugoslaveni. Vprašanje narodnega in državnega edinstva je osnovno načelo, o katerem ne more biti več debate. Srbi, Hrvati in Slovenci so en narod ali če hočete tri plemena enega naroda. Državno in narodno edinstvo je izven vsega vprašanja in ne more biti predmet nikakih pogajanj in kupčij. S takim početjem bivši ministri in nosilci šestojanuarskega režima samo škodujejo državi. Njihovo početje bo najbolje poslužilo za propagando našim zunanjim neprijateljem, ki bi radi razkosali našo državo. Nikakor nima namena, braniti vladar, ker je končno vseseno ali je na krmilu ta ali ona vladar, boljše ali slabše. To je stvar, o kateri se da govoriti. Toda o tem, kar tvori temelj te države, o tem ne more biti nobene debate. To je narodno in državno edinstvo. Med ponovnim vihrnim aplavzom je dr. Anđelić poudarjal, da govori kot Hrvat jugoslovske orijentacije, kot zastopnik one skupine, ki smatra za potrebno in za Hrvate koristno, da podpira politiko kraljevega manifesta od 6. januarja. Zato mora kot iskren Hrvat početje dr. Preke in tovarišev, v katerem vidi izdajstvo, najodločnejše obsoditi.

V svrhu osebnega pojasnila je ponovno povzel besedo dr. Nikola Preka poudarjajoč, da je tudi njegova skupina v vprašanju zunanje politike in v vprašanju narodne obrambe za edinstvo naše države. Ne dovoljuje pa, da bi mu kdorkoli dajal lekcije o patriotizmu.

Dr. Preki je nato na kratko odgovoril zopet dr. Grga Anđeliću, naglašajoč, da je bila potem docela nepotrebna prvotna izjava dr. Preke, ako je res to, kar trdi sedaj Hrvati imajo največji interes na tem, da ostanemo v okviru te države. Skrajni čas je, da se načelo narodnega in državnega edinstva enkrat za vselej stavi z dnevnega reda kot izvršeno dejstvo.

Poslanec Jugoslovskega Narodnega kluba

dr. Vošnjak

je poudarjal, da je treba početje teh najnovejših punktašev osvetliti tudi s stališča Slovencev. V zgodovini so bile že razne pobume. Pobunili so se celo angeli in hudiči. Toda v tem primeru gre za besede in dejanja bivših ministrov, bivših ekselenc in hofratov. Človek se mora res čuditi, kdo vse že hoče danes braniti kmetu. Od kdaj so gg. Šverljuga in Frangeš zagovorniki kmečkih interesov? Dr. Šverljuga je bil finančni minister v vladi 6. januarja. Nikdar ni bilo bolj zagriženega in bolj izrazitega predstavnika bank kakor je bil on. Najodločnejše moram protestirati proti temu, da bi se dr. Šverljuga le samo poskušal predstavljati za zaščitnika kmečkih interesov, ker ni imel nikdar niti najmanjše zveze s kmečkim prebivalstvom. Kar se tiče dr. Frangeša, je treba citirati le nekatere izjave, ki jih je dal pred vojno in tudi še pozneje o naši dinastiji. (Fuji! Šramota! je zagrmelo po vsej dvorani, ko je dr. Vošnjak navedel nekatere izreke dr. Frangeša.) Za miljenjega dr. Frangeša je dovolj značilno že to, da je nekdo celo javno trdil, da se moramo mi Slovani prepovedati v nemškem duhu.

Govornik se je v svojih nadaljnjih izjavah podrobno bavil s delom posameznih podpisnikov te punktaške deklaracije, na vedel je za primer resničnega narodnega delovanja delo dr. Žerjave, dr. Kramera in drugih in končal svoj govor z ugotovitvijo, da se moramo pred vsem svetom strmovati, kakšni ljudje so sodelovali v šestojanuarskem režimu, ki je proglašal narodno in državno edinstvo za osnovno celokupne naše narodne in državne politike.

Ko se je pritrjevanje izvajanjem dr. Vošnjaka nekoliko poleгло, je vstopil za besedo narodni poslanec

Ignjat Stefanović

ki je izjavil: Slišali ste izjave zastopnikov Hrvatov in Slovencev, pa čute še, kaj vam bom povedal kot Srb Te naše države ni ustvarila diplomacija, marveč je zgrajena na rekah krvi in gorah kosti svojih sinov, ki so dali svoje življenje za naše narodno in državno uedinjenje. Naš narod je dal za svojo državo več, kakor katerikoli drugi narod za svojo. Drugi narodi so imeli sretnjšo usodo in so dosegli svoje pravice brez krvi in brez žrtev. Naš narod je vodil borbo za svobodo in uedinjenje neprestano med puškami in meči. Narod, ki je za svojo državo toliko žrtvoval, jo bo znal tudi čuvati. Narodno in državno edinstvo je iznad vsega in izven našega vsakdanjega življenja. Ustvaritev narodnega edinstva ni služba le enega plemena, ali ene same stranke, marveč uspeh žive narodne zavesti cele plejade nacionalnih

borcev in sankcijah brezštevlnih žrtev. Meje naše države so bile določene na mirovni konferenci v Parizu in vsakdo, ki hoče te meje spreminjati, mora biti pripravljen, dati za to toliko krvi, kakor smo je vsi mi dali, da smo si te meje priborili. Hegemonija, separatizem, amputacija, vse to so izrodki perversnih možganov, ki lič narod odklanja, ker zastrupljajo zdravo narodno življenje. Netemo hegemonije, ne separatizma, ne amputacije, marveč eno enotno državo z enim kraljem, eno vladjo, eno skupščino. Srbski del našega naroda je že v pravnih tihinih veroval v naše edinstvo, se zanj bori, zavedajoč se, da si more samo enotna in močna država priboriti spoštovanje prijateljev in neprijateljev. Naj ve vsak naš prijatelj in neprijatelj, da smo mi za to našo državo dali milijone žrtev in da smo vselej pripravljeni dati še enkrat toliko, da jo ohranimo in očuvamo pred napadi od znotraj in zunaj.

Besede govornika so izzvale gromko pritrjevanje in dolgotrajne ovacije narodnemu in državnemu edinstvu.

Popoldnanska seja

Zaradi pozne ure je bila seja nato prekinjena in se je nadaljevala popoldne ob 16. Na popoldnanski seji je narodni poslanec Ignjat Stefanović v nadaljevanju svojega govora razpravljal o občinskem zakonu, kritiziral nekatera njegova določila in pojasnil svoje stališče. Za njim je govoril dr. Marko Rožulj, ki je istotako razpravljal o novem občinskem zakonu. Nato se je oglašil k besedi narodni poslanec

Mita Dimitrijević

ki je poudarjal, da je Narodna skupščina uanesla dostojanstven način zavrnila najnovejšo separatistično akcijo in tako v imenu vsega jugoslovskega naroda javno in odločno obsodila početje teh ljudi. Tragikomije je prav za prav, da se spuščajo v take stvari baš oni ljudje, ki prav za prav nč ne pomenijo in nimajo nikogar za seboj. Dr. Šuperina je bil že enkrat renegat, dvakrat ne more biti. Dr. Šuperina je podoben jertovski trobentaču, ki je ocel glas vpi-

Interpelacija o škofovski poslanici

Hrvatski katoliški poslanci zahtevajo pojasnila o ozadju škofovskega pastirskega lista

Beograd, 17. februarja p. Skupina narodnih poslancev Hrvatov z Ante Kovačem na čelu je stavila danes ministru za telesno vzgojo naroda g. dr. Hanžeku pismeno naslednje vprašanje:

Trije meseci so minili, odkar je rimsko-katoliški episkopat kraljevine Jugoslavije izdal na svoji konferenci poslanico proti SKJ in sploh proti jugoslovenski in sokolski ideji. Minilo je mesec dni, odkar je bila ta poslanica prečitana z rimsko-katoliških prižnic ter objavljena v tisku z namenom, da bi izzvala zmedo pri rimsko-katoliških vernikih in porušila njihov duševni mir. Z merodajnega mesta, to je s strani vlade, pred vsem pa z vaše strani kot ministra za telesno vzgojo naroda, v čegar pristojnost spada tudi Sokolstvo, dosedaj nismo slišali nobenega pojasnila, niti ni bila podana nobena izjava za pomirjenje milijonov Jugoslovenov vseh ver in pristašev volike in silajne sokolske misli. Ljudstvo se z začudenjem vprašuje, kakšna klerikalna oblast more biti nad državo, kako morejo tako visoki dostojanstveniki kakor so škofje, napadati ne samo tako vzvišeno dejo, koje borci so krvavili za naše osvoboditve in uedinjenje, marveč tudi institucijo, urejeno z zakonom, ki ga je podpisal kralj in kateri stoji na čelu kraljev prvorojeni sin, prestolonaslednik Peter. Ali je res, kar se govori o nadškofu dr. Bauerju in njegovih škofih? Ako ni res, zakaj se to uredno ne pobija, zakaj se ne stori ničesar proti onim, ki širijo take neresnice in podpirajo versko nestrpnost. Kot rimsko-katoliški Hrvati in Jugoslaveni smo si na jasnem, da so naši škofje napravili s tem neodpustljiv greh proti božjim in človeškim zakonom. Ne briga nas, ali jim bo bog ta greh odpustil, niti pa vso našo javnost, kaj ti visoki dostojanstveniki delajo in počenajo.

Zahtevajmo od kraljevske vlade, pred vsem pa od vas gospod minister, da poveste čisto resnico, izrekamo kot rimski katoličani vsi čast naši cerkvi in veri kot taki, zlasti pa veliki plejadi naših zaslužnih narodnih duhovnikov v prošlosti in sedanjosti. Smatrajoč, da sedanji episkopat katoliške cerkve v Jugoslaviji ni dorasel večki vlogi, ki mu je namenjena v naši državi v duhu Strossmayerjeve devize, za edinstvo cerkve in sloge naroda, vam stavimo naslednja vprašanja:

1. Ali smatrate gospod minister, da je poslanica rimsko-katoliškega episkopata pametna, ki nai bi porušila duševni mir Jugoslovenov vseh ver in izzval versko borbo.
2. Ali smatrate, da je osnovni cilj te poslanice izločevati cerkvi nadoblast nad dr-

žave v puščavi. Nihče ga ni slišal, nikjer nobenega odmeva. Kako odličen zastopnik Hrvatov je dr. Šuperina, se vidi že po tem, da je celo pri zadnjih občinskih volitvah propadel. Kdo bi ga bil potem pač volil za senatorja, da mu ni izkazal te milosti vladar. Res škoda je, in je treba obžalovati, da se delajo ekperimenti s takimi ljudmi, ki ničesar ne pomenijo. Taki ljudje le ovirajo a svojim žastihlenjem iskren sporazum med Hrvati, Srbi in Slovenci.

Nato so govorili o občinskem zakonu narodni poslanci Zivoin Lukić, dr. Oton Gavrančič in Dragutin Perko, kakar je bila seja ob 20. zaključena. Prihodnja seja bo jutri ob 9. dopoldne.

Skupščinski odbori

Beograd, 17. febr. v. Odbor za proučevanje novega društvenega zakona je na svoji današnji seji končal razpravo ter sestavil svoje poročilo. Za poročevalca večine je bil določen narodni poslanec Milan Dobrović za poročevalca manjšine pa Miliroje Pavić.

Popoldne je imel sejo tudi skupščinski odbor za proučitev agrarnega zakona. Na seji je kmetijski minister Juraj Demetrović podal izčrpen ekspozé. Dotaknil se je vseh vprašanj, ki so v zvezi z agrarno reformo. Člani odbora pa tudi drugi narodni poslanci, ki so prisostvovali seji, so zlasti z zadoščenjem pozdravili apel g. ministra, naj bi odbor čim prej končal svoje delo, da bi mogla Narodna skupščina sprejeti ta zakon še pred pričetkom proračunske debate. Prihodnja seja odbora se bo vršila v ponedeljek Jutri se bo vršila ožja konferenca onih članov odbora, ki se zanimajo za agrarno reformo v severozapadnih pokrajinah naše države. Po današnji seji odbora so imeli narodni poslanci g. Pustoselešček, Mravlje, Hajdinjak in Spindler priliko konferirati z ministrom g. Demetrovičem ter so se mošti pri tej priliki prepričali, da g. minister temeljito pozna razmere v dravski banovini, da ima za agrarno vprašanje v tej pokrajini popolno razumevanje in da je pripravljen ustreči vsem upravičenim željam v tem pogledu.

žavo v vprašanju vzgoje jugoslovske mladine.

3. Kaj nameravate storiti, da zavrnete to atako nepoklicanih na ozone pravice državne oblasti.

4. Kako boste pomirili našo javnost in zaščitili Sokola kraljevine Jugoslavije pred takimi drznimi in tendencioznimi napadi.

5. Kakšno je stališče kraljevske vlade o vlogi cerkve sploh in v vprašanju vzgoje mladine.

6. Ali so resnične navedbe poslanice o dogodbah na Visu, v Varaždinu, v Novi Gradski in v Boštjanu in kaj boste storili, če so resnične, odnosno, če niso resnične.

7. Ali so osnovane trditve poslanice o sokolskih pletih in predstavah.

8. Ali ste voljni pojasniti škofom in nepoučenim javnosti, da Sokolstvo ni nobena breverska in protiverska organizacija niti pogubna za versko in moralno življenje naše mladine in da Bog ne bo zahteval od roditeljev strogega računa, če pošiljajo svoje otroke v Sokola.

9. Ali ste gospod minister kot Hrvat, Jugosloven in rimski katoličan ter kot bivši hrvatski Sokol pripravljali javno raztolmačiti, da je navodna podla laž, kar poslanica pravi, da Sokol počne niti vodeti za našega Odršenika in za pošteno naše hrvatsko in slovensko lme.

10. Kaj mislite o političnih motivih te poslanice?

11. Ali je končno resnica, da se nekateri škofje zaradi svojih podpisov na poslanici opravičujejo pri vladi in ji jih oporekajo, hoče zopet vzpostaviti neposredne stike med seboj in državnimi oblastmi.

Prosimo vas gospod minister, da nam izovite na ta vprašanja odgovoriti na eni prihodnji seji Narodne skupščine.

Zaupnica

Macdonaldovi vladi

London, 17. febr. AA. Opozicijski predlog naj zbornica izglasuje vladi nezaupnico zaradi brezposelnostne politike je propadel z 49 glasovi proti 41. Zaključujoč razpravo je predsednik vlade Macdonald pozval poslance naj izročijo vse praktične predloge proti brezposelnosti odboru gospodarstvenikov ki je bil imenovan, da predlaga vladi nasvete in predloge. Ob enem je obljubil, da bo vlada nadaljevala svoja prizadevanja za obnovo svetovne trgovine in pospeševanje razvoja kapitalov v okviru, ki ne bi ogrozil finančne varnosti.

Pogodba o socialnem zavarovanju z Avstrijo

Dunaj, 17. februarja AA. Parlament je odobril avstrijsko-jugoslovske pogodbo o socialnem zavarovanju.

MALA ANTANTA NOVA VELESILA

Izjave zunanjih ministrov Male antante — Silen vtis ženevskih dogovorov v vsej evropski javnosti — Mala antanta postaja odločilen faktor v mednarodni politiki

Zeneva, 17. februarja. r. Po podpisu novega pakta Male antante je podal jugoslovski zunanji minister dr. Boško Jevtić novinarjem daljšo izjavo, v kateri pravi med drugim:

Ta pakt predstavlja novo razdobje Male antante. Po velikih preizkušnjah, ki jih je preživela Mala antanta v dobi svojega 12-letnega obstoja, je dokazala pravico svoje obstoja za ojačanje mira in reda v srednji Evropi. Zadnji dogodki v mednarodnem življenju so nujno narekovali, da se zveza med temi tremi državami še bolj poglobi in še bolj poudari njena solidarnost, zlasti do inozemstva. Nova organizacija ne predstavlja več na zunanji zaprti organizacije držav, nego je postavljena s tem, da je odprta sodelovanje vsem evropskim, zlasti pa srednjim, državam, na mnogo širšo osnovo, za čim večjo in uspešnejšo konsolidacijo razmer. Zavedamo se vseh težkoč, ki se nam bodo še postavljale na pot, zlasti v sodanji dobi, ko se tako zelo širita negativno delo in destruktivna propaganda, toda odločeni smo, da se temu upremo z vsemi silami v interesu spoštosti. Vsa naša akcija je zasnovana na mirovnih pogodbah in mednarodnih paktih ob spoštovanju vseh mednarodnih obveznosti. Zato more Mala antanta gledati v bodočnost z največjim optimizmom. L. 1933 bo za njo zgodovinskega pomena, oboježeno z intimnim zedinjenjem naših treh držav.

Tudi češkoslovaški zunanji minister dr. Otakar Beneš je v daljši izjavi poudaril važnost in pomen nove pogodbe Male antante, naglašajoč, da hoče Mala antanta igrati v Evropi vlogo, ki ji gre po njeni moči in njenem položaju. Mala antanta želi s seboj prečišči sodelovanje vsem, ki hočejo pomagati pri konsolidaciji razmer ter ojačanju mira in mednarodnega sodelovanja. Pakt Male antante naglašuje potrebo gospodarskega sodelovanja v srednji Evropi in prav temu pripisuje dr. Beneš največjo važnost.

Rumunski zunanji minister Titulescu je izjavil, da pomeni pakt Male antante veliko pridobitev za vsakega člana te zveze, obenem pa tudi pridobitev za mir. Njegova največja želja je, da bi pakt Male antante postal zbirališče za sporazum med državami srednje Evrope in na tej podlagi tudi za sporazum med vsemi evropskimi državami.

Orodje organizacije miru

Praga, 17. februarja. d. »Prager Presse« razpravlja v daljšem članku o najnovejši pogodbi Male antante ter ugotavlja, da bi mogla Mala antanta na njeni podlagi gledati na sedanji evropski položaj in razorožitveno konferenco še v večji meri služiti svojemu glavnemu namenu, ohraniti miru v srednji Evropi, nastopati še bolj enotno v političnem in gospodarskem pogledu in povečati svojo mednarodno veljavo. Ta namen ni dosežen samo s tem, da so bili dosednji dogovori Male antante obnovljeni za nedoločen čas in združeni v eno samo pogodbo, ki je bila večkrat podpisana, temveč tudi s tem, da bo postala v znatni meri bolj enotna tudi njena zunanja politika, ker bo stalni svet Male antante, ki bo osnovo po razifikaciji ženevskih sklepov, odločal o vseh političnih aktih, ki bi mogli izpremeniti dosednji politični položaj ene izmed držav Male antante, kakor tudi o politično-gospodarskih dogovorih. V okviru možnosti se bodo palagoma unificirale tudi politične pogodbe držav Male antante z drugimi državami. Na ta način ojačana antanta bo predstavljala zlasti v mednarodnem svetu popolno enotnost, ker bo kot samostojna enotna komponenta mednarodne in evropske politike pripravljena služiti miru ter bo v okviru svojega dela sposobna orodje mednarodne mirovne organizacije v smislu Društva narodov, s čimer bo služila namenom, ki jih predstavlja razorožitvena konferenca ter nje strojenje po ojačanju mira in varnosti. Na ta način konstruirana Mala antanta ne bo samo po sebi umetno naperjena proti nobeni drugi državi in sosedu. To se lahko sklepa iz dejstva, da ni imela in nima nobene izmed članic nobenih ekspanzijskih namenov in da ni nobena ogražala koga drugega, da ni zahtevala tuje ozemlje. Nobena izmed držav Male antante ne želi ničesar bolj iskreno, kakor živeti z vsemi svojimi sosedi v miru ter započeti z njimi mirovno gospodarsko, kulturno in politično sodelovanje. Nova Mala antanta bo stremela, da postane na tej podlagi mirovne sodelovanja s sosedi čim bolj definitivno organizacijo miru v srednji Evropi. Zato bo nova organizacija eventualno dostopna tudi drugim državam, zlasti v srednji Evropi. Nova Mala antanta nima nobenega drugega cilja, kakor da postane v nezgodnosti in kaosu, v katerem se nahaja politični razvoj velikega dela Evrope, trdna podlaga, ki more postati zanesljiva opora za mir v srednji Evropi ter gospodarsko in politično sodelovanje, kakor tudi edini izhod iz sedanjih zmešnjav.

Zaščita mednarodnih obveznosti

Bukarešta, 17. februarja. AA. Vsi listi naglašajo veliki pomen novega pakta Male antante. »Universu« piše: »Mala antanta postaja kontinentalna velesila v službi mira. Z razširjenjem svojega delokroga in ciljev svoje politike bo znala izpolniti spoštovanje obstoječih mednarodnih obveznosti glede ohranitve in okrepitve sedanjege teritorialnega stanja v srednji Evropi.«

»Dimineața« naglašuje, da nov pakt utrjuje splošno solidarnost treh držav združenih v novem bloku in pušča odprta vrata tudi za pristop drugih držav na primer Avstrije in Madžarske, ki bi s tem pristopom

pomale isto korist, kakršno so pričakovali v izvedbi načrta o centralnoevropski uniji.

Osnova evropske unije

Zeneva, 17. februarja. r. Vsi ženevski listi poudarjajo v svojih komentarjih o novem paktu Male antante, da je to dogodek zgodovinske važnosti prve vrste. S tem paktom je nastopila za vso srednjo Evropo nova doba. V političnem pogledu predstavlja novi sporazum po sodbi »Journala de Geneve« korak na poti k osamosvojitvi v Mali antanti združenih držav od velesil, z drugimi besedami, pretvoritev Male antante v velesilo. »Journal de Nation« vidi v sporazumu Male antante tako konkretno in plodno novost, da je vsak komentar odveč. Ustvaritev evropske unije so vzele v svoje roke tri male države v Podunavju, ki so že doslej dokazale vso žilavost v svoji akciji in so lahko ponosne na svoje dosedanje uspehe. Splošno vlada v ženevskih diplomatskih krogih prepričanje, da predstavlja sklenitev tega sporazuma ojačanje francoskega stališča glede na varnost ter da bo ta iniciativni korak omogočil državam Male antante, da se v bodoče pojavijo na vseh mednarodnih konferencah v vlogi velesil. V vseh krogih kroži selaj o Mali antanti izrek: Mala antanta, velika sila.

Osamosvojitve

Pariz, 17. febr. AA. Vsi današnji listi obširno komentirajo nove sklepe držav Male antante in poudarjajo pomen te nove organizacije v mednarodnega stališča.

Pertinax ugotavlja v listu »Echo de Paris«, da ni pri teh pogajanjih Francija igrala nobene vloge in da so države Male antante same sklenile pakt o svoji notranji preureditvi in izpopolnitvi. Velika korist tega pakta bo z diplomatskega stališča tudi ta, da bodo države, ki so ga podpisale, v bodoče še manj odvisne od pariske vlade.

»Journal« piše med drugim: Nova organizacija Male antante bo okrepila dosedanja obrambna sredstva. Kar se tiče formalne strani tega sporazuma, ni nekaj novega, ker so se podobne pogodbe sklepale tudi pred vojno. Tudi predvojne zveze so silele na podobnih načelih, da namreč zvezne države ne morejo skleniti novih pogodb z drugimi državami brez prejšnjega pristanka drugih zaveznikov. Novost je le v tem, da se novi zvezi lahko priključijo tudi druge države, ki bi to želele.

Ponesrečene intrige

London, 17. februarja. AA. Politični krogi pripisujejo zaradi nevarnosti, ki grozi Evropi zaradi selanega političnega režima v Nemčiji, paktu o preureditvi Male antante ogromen pomen.

Po mnenju lista »Morning Post« bo ta pakt imel tudi za posledico, da se bodo končno prekinila pogajanja med Bukarešto in Moskvo za zaključitev pakta o nenapadljivosti. Prav tako je ta preureditev omogočila nadaljnje prizkuse Italije, da razbije blok Male antante. Pakt bo prinesel tudi neposredne politične koristi, ker bodo med državami Male antante še bolj med seboj zvezane.

»Times« priobliže obširen komentar o novih statutih Male antante, ki naj pomenijo njeno bodočo politiko. List smatra, da so ti statuti neizmerno okrepili dosedanje enotnost teh treh držav. Povečana odgovornost nalaga novi Mali antanti, da bo igrala v srednji Evropi še pomembnejšo vlogo kakor v dosedanjem desetletju. Prav tako bodo ti statuti pretvorili Mala antanto v še bolj neodvisno mednarodno formacijo. Nova notranja povezanost držav Male antante bo sedaj enkrat za vselej preprečila napore tistih, ki so jih skušali razdvojiti. Hitlerjev pojav v Nemčiji je najbrže le pospešil to najnovejšo preobnovo Male antante. Glavni povod za ta pogajanja so bile po vsej priki intrige zadnjih tednov, ki pa so rodile pravo obratno posledico. Italijanske spletke so le pospešile pogajanja med Prago, Beogradom in Bukarešto in sporazum med državami Male antante ter s tem dosegel le nasproten namen.

Avstrijski glasovi

Dunaj, 17. februarja. d. »Neue Freie Presse« se bavi z novo pogodbo Male antante v uvodniku ter prav med drugim, da ni ničesar za vzdrževanje mira zabeleži, kakor opredeljevanje s političnih vidikov, ki mora dovesti do ločitve in do razmer, kakršne so pred svetovno vojno rodile tako usodne posledice. Glede na to meni, da bo uspeh novega dogovora držav Male antante edino le ta, da se bodo nasprotje v srednji Evropi še bolj poostri, češ, da se stremeljenja po reformi v srednji Evropi, po prilagoditvi določenih mirovnih pogodb zahtevam pravčnosti in realnega življenja, ne bodo ublažila n da bi prišlo izjavela samo protipod. Ob koncu izraža posebno obžalovanje, če obstaja v Nemčiji položaj, v katerem čim dalje bolj narašča nasprotje med nemškim narodom. Nemčija, ki bi morala biti v sedanjih napetih razmerah bolj enotna kakor kdaj prej, da bi lahko vodila z vso silo borbo proti gospodarski bedi in obenem za politično svobodo ter nacionalno enakopravnost, je od tega odvrnjena ter se mora baviti edino le s svojimi notranjimi skrbmi. Odgovorni krogi v Nemčiji bi se morali zavedati predvsem resnih vprašanj zunanje politike, velikih interesov države in naroda, ki zahtevajo strnjeno notranjo fronto vseh, katerim je kaj do usode nemškega naroda. Zato bi morale biti povečane napetosti v srednji Evropi resno svarilo za nemški narod in njegove voditelje.

»Der Tag« pravi, da je postala Mala antanta močan činitelj miru in da je pripravljena sprejeti v svojo zvezo pod istimi pogoji tudi druge podunavske države. Novi sporazum xmenjuje velik napredek v evropski politiki in izraža upanje, da bo pomagal pri razčiščenju mednarodne atmosfere.

Madžarska podtikanja

Budimpešta, 17. februarja. AA. Madžarski listi kažejo živahno zanimanje za novi pakt med Male antanto. »Pesti Naplo«

pravi, da se njegov napadalni značaj vedno na prvi pogled. Blok Male antante je v prvi vrsti naperjen proti Madžarski, ki pa nima nikakih napadalnih namenov. »Nemzeti Ujsag« pravi, da novi blok nasprotuje idejam in temeljnim načelom, postavljanim ob koncu vojne, in da pomeni povratek v preteklost za preprečitev osvoboditve Evrope iz stanja, v katero so jo vrgle mirovne pogodbe. »Budapesti Hiras« trdi, da more služiti novi blok samo ofenzivnim in napadalnim namenom. »Pesti Hirlap« je menja, da je ost novega bloka naperjena predvsem proti Italiji in Nemčiji.

Presenečenje v Italiji

Rim, 17. febr. d. Vest o novi pogodbi med državami Male antante je rimske politične kroge silno presenetila. Prvi hip so se isti omejili le na suhoparna poročila o ženevskih dogodkih in niso do danes objavili nikakega komentarja. Večina listov je prešla skoro molče preko dogodka, ki ga je omenila le mimogrede v zvezi z drugimi poročili o razvoju mednarodnega političnega položaja.

Le »Il Giornale d'Italia« je k svojem poročilu dodal naslednje kratko razlago: »Vtis, ki so ga napravili marljivi razlagaci nove pogodbe Male antante, je zelo malo povečano — grotesken. Ne moremo si razlagati ekstremne nepromišljenosti, s katero zagotavljajo, da je pogodba Male antante ustvarila osnovo za evropsko federacijo. Vemo, da nam v takšni obliki nikoli ne bo mogoče pristati ne le na federacijo, temveč tudi ne na skromno evropsko sodelovanje. Načelno pravi, da pomeni za Italijo pogodba, sklenjena v Ženevi, nič manj kakor politični in vojaški blok, sklenjen na pobudo Francije. Zato jo mora smatrati Italija kot nov razkol med evropskimi državami. Italija bo v ostalem ostala hladna in se bo omejila le na to, da bo sprejemala na znanje izvršena dejstva.«

Danes je ob avli prvi daljši komentar tudi milanski »Corriere della Sera«, ki pravi med drugim: »Italija ne more podpreti politike, ki ignorira obstoj Društva narodov in ni v skladu z duhom lojalnega sodelovanja med evropskimi državami, marveč je baš nasprotno, kakor kažejo sedanji dogodki v podunavskih državah: Države Male antante so ojačale medsebojne odnose s trojno zvezo, ki ni naperjena samo proti Madžarski, nego tudi proti Italiji. Ta trojna zveza je bila celo sklenjena na osnovi takih pogojev, kakršnih ne pozna nobena dosedanja zveza, ter obsega celo smerice za gospodarsko in klavzulo o enaki zunanji politiki tako v Ženevi kakor napram drugim državam. Nadalje pravi list, da so gotovi krogi v Ženevi nepovolno sprejeli vest o novi pogodbi. Madžarski delegat general Tancos namerava celo spraviti zavezo pred razorožitveno konferenco ter poudariti, da je z njo sporazum o razorožitvi otežkočen, ker je pogodba glede na madžarsko in Italijo ofenzivnega značaja. Poleg sporazuma je namreč določeno, da se bo zgradil železniški most, ki bo neposredno zvezo Českoslovaške, Rumunije in celo Poljske z Jugoslavijo. Na ta način se bodo izognili avstrijski in madžarski kontroli nad dobavami vojnega materiala iz škodovih tvornic na češkoslovaškem.

Nemško mnenje

Berlin, 17. februarja. s. Listi objavljajo mnenja avstrijskih in madžarskih vestov o zadnjih sklepih Male antante ter ugotavljajo odklonitev ciljev novega junovhodnega pakta po Avstriji kakor tudi Madžarski. To je, kakor pravi »Berliner Tageblatt«, težko zaradi tega, ker dopušča nova pogodba možnost pristopa drugih držav, kar pomeni vabilo Dunaju in Budimpešti. V tem primeru bi bila junovhodna zveza nje zveza pretvorjena v podunavsko zvezo, ki bi v primeri z ozemljem vse habsburške monarhije nadmeščala to, kar je bilo na severu odcepljeno z Galicijo, na jugozapadu pa s Trstom.

»Berliner-Börsen-Zeitung« meni, da ni treba reaktivacije Male antante smatrati preveč tragično, vendar pa je potrebno, da se Nemčija, Madžarska in Italija in tudi Avstrija vselej skupaj in za sedaj določijo med seboj svoje skupne interese v Podunavju.

Kočljiv položaj Dollfusa

Zeneva, 17. febr. g. V tukajšnjih krogih pričakujejo z napeostjo odgovor avstrijske vlade na vprašanje Anglije in Francije, ker je 11. t. m. poteklo od druge demarše že 6 dni, tako da ima avstrijska vlada le še 9 dni časa za vrnitev orožja v Italijo ali pa za njegovo uničenje. Tukaj je znano, da bodo zunanje države to pot objavile vce, kar jim bo sporočeno od avstrijske vlade in kar so mogle same ugotoviti. Ta primerjava se pričakuje z velikim zanimanjem. Prvotno mnenje, da se Dollfussova vlada ki se tukaj označuje kot »vlada nerodnosti«, ne bo mogla več rešiti. Kakor se doznava od avstentične s rani, je po jasnili zveznemu kancelarju dr. Dollfussu tudi podkancelar Winkler, ki ima zelo dobre mednarodne zveze.

Delavski nemiri v Rumuniji

Bukarešta, 17. febr. AA. Danes ni bilo več novih incidentov. V vsej državi vlada popoln mir. Poslednji nemiri so se odigrali večeraj v Ploestiu, kjer je 80 delavcev petrolejske rafinerije začelo stavkati in hotelo ostaniti v delavnicah da ustavijo vse delo. Policija jih je brez incidenta razgnala in se je delo nadaljevalo. Zdi se, da je bila v stavkovno gibanje vpletena tudi generalna uprava rafinerije, katere član je policija aretirala. Aretacije so se vršile vso noč v vseh važnejših delavskih središčih v Rumuniji. Posebno množevne aretacije so bile v Oradju, kjer je policija aretirala okoli sto komunistov, med njimi več članov občinskega sveta.

Kakor poročajo, je umrlo še 9 delavcev, ki so bili ranjeni pri predvčeršnjem spopadu v železniški delavnici v Bukarešti z vojaštvom. Skupno število mrtvih znaša torej 14.

VSAK NAROČNIK »JUTRA« JE ZAVAROVAN ZA 10.000 DINARJEV!

Smučarsko prvenstvo Sokolstva

Pričetek tekem Saveza slovanskega Sokolstva in Sokolstva kraljevine Jugoslavije v Bohinju — Sodelujejo Čehi, Poljaki in Jugoslovenci

Bohinjska Bistrica, 17. februarja. AA. Danes dopoldne so se pričele ob rekordni udeležbi smučarske tekme za prvenstvo vseslovenskega Sokolskega saveza, ki so hkratu tekme za prvenstvo Sokola kraljevine Jugoslavije. Tekmovanja bodo trajala 3 dni. Tekmam prisostvujejo zastopniki naših najvišjih državnih in vojaških oblastev. Savez Sokola kraljevine Jugoslavije zastopata prvi in drugi podstarosta brata Gangl in Paunkovič, vrhovno vodstvo tekme pa je v preizkušnih rokah načelnika SKJ br. Miroslava Ambrožiča in br. Dušana Podgornika. Vodstvo tekme članice je v rokah načelnice s. Skalarjeve. Za češkoslovaško sokolstvo tekmuje 9 tekmovalcev (6 + 3), za poljsko pa 4.

Davi ob 9 so nastopili sokolski tekmovalci k tekmi na 18 km. Višinska razlika je znašala 305 m, vreme je bilo jasno, temperatura —6, sneg sreč. Prijavilo se je 135 tekmovalcev. V konkurenci je nastopilo 75, izven konkurence pa 17 tekmovalcev, skupaj 92. Na cilj je došlo 75 tekmovalcev. Prvih osem mest je bilo takole zasedenih:

1. Jožko Janša (S. dr. Mojstrana) 1:15.02,
2. Bohumil Hanč (COF) 1:15.27,
3. Fajstauer Josip (COF) 1:20.13,

Avstrijski Nemci in madžarska manjšinska politika

V zadnjih letih, zlasti pa odkar je na krmilu Dollfussova vlada, smo imeli priliko opazovati, kako zelo sta se zbližali avstrijska in madžarska politika. Medsebojni odnosi vlada obeh držav so postali ožji in priskrbejši. Posebno se je opazala velika intimiteta v zakulisni politiki, ki pripravljajo pri revizionistični ofenzivi. Toda zdi se, da nemško-avstrijska javnost prihaja do spoznanja, kako resnično vrednost ima madžarsko prijateljstvo. Pravi madžarski avtor kot pozna prijateljstvo samo tam in samo dotlej, dokler mu donaja koristi.

Mirovna konferenca je uredila tudi varstvo narodnih manjšin. Tudi za Madžarsko veljajo mednarodne obveznosti. Človek bi mislil, da bo v okviru teh obveznosti, ki je narodnostno istovetna z glavnim narodom ene države, s katero jo družijo tako intimitne politične zveze. Nemško-avstrijska javnost je dolgo molčala in očitno pričakovala, da se bo na konto političnega prijateljstva izboljšal položaj nemške manjšine na Madžarskem. Zanimivo je, da nemška javnost tudi v tem vprašanju hodi svojo pota in ne išče stikov z ostalimi narodnostnimi manjšinami, katerim se na Madžarskem ravno tako slabo godi. Nemcem bi bilo menda bolj simpatično, da bi se zanje skuhala posebna juha, in bi v tem primeru radi ignorirali sabotiranje manjšinskih pravic napram Slovakom, Rumunom in Jugoslovencem. Na internacionalne garancije Nemec ne da opira svoje zahteve, ker tudi njemu njih izpolnjevanje ne diši posebno.

Toda sila kola lomi. Ker Madžar tudi napram Nemcem v okviru svojih državnih mej ne pozna lojalnosti, se je lotila nemško-avstrijske javnosti vidna nervoznost, ki prihaja od izraza v časopisju. Baš v zadnjem času moremo konstatirati prav briske pritožbe o usodi nemške manjšine na Madžarskem v avstrijskem tisku. In glej — zdaj se spominja ta tisk tudi mednarodnih obveznosti, ki jih je morala prevzeti Madžarska.

Seveda Madžarska na zunanje kaže hce najpravičnejše države. Že davno je izšel zakon o manjšinah in zlasti o ustanavljanju manjšinskega šolstva, torej tudi nemških šol. Toda zakon se ne izvaja in sicer zaradi — odpora podrejenih uradnih organov. Tu, kjer so dani vsi predpogoji za manjšinske šole, se via facti preprečuje ustanavljanje celo utrakulističnih šol, takozvanega šolskega tipa B. Seveda je preveč prozorno, da ne bi bilo takoj videti, da nepokornost in pasivna rezistenca podrejenih organov vladi nista posebno nevarni.

Drugo sredstvo za raznarodovanje manjšin je mladinska organizacija plevence. Ta organizacija je oficijelna in obvezna in ima vsako nedeljo vojaške vežbe pod vodstvom madžarskih vojaških organov. Nemški tisk se pritožuje, da se vodi mladina v cerkev le, kadar je pridiga madžarska, dočim se med božjo službo, ki se vrši v nemškem jeziku, vršijo vežbe, tako da mladina ni v cerkvi ne sliši domačega jezika. Delajo se tudi ovire izobraževalnemu delu kulturnih organizacij. Zabranojuje se jim zbori in predavanja v šolah, na gostinčarje pa se vrši pritisk, da ne upajo dajati prostora za kulturne prireditve na razpolago. Vrh tega so voditelji posameznih organizacij izpostavljeni šikanam, tako da se drug za drugim umikajo od prosvetnega dela. Pritožbo o praktični ljudske šteti in uradne statistike ni vredno še posebej omenjati, ker so predobro znane.

Noben objektivni človek ne more pritožbam odrekat nemško-avstrijskega tiska upravičenosti in stvarne utemeljenosti. Samo resnost teh pritožb trpi, ker se podtaraajo samo nemške težave, napram položaju ostalih manjšin, ki je ravno tako slab ali morda še neugodnejši, pa so Nemci slepi in gluhi. Tu sta se spat srečala dva »go.« sposka naroda v nasprotju si interesih. Se ganj pa opravčuje avstrijske Nemce, da govorijo o zatiranju manjšin, njihovo lastno postopanje. Nemci pač kričijo o krivicah, ki se gode na Madžarskem, in o sabotiranju manjšinskih zakonov. Sami pa niso nič boljši, kjer so gospodari situacije. Kje pa so ostale pravice slovenske manjšine na Koroskem? Manjšine, ki tvori tretjino delalnega prebivalstva! Kje so slovenske manjšinske šole? Ali mar mislijo, da so preslapiji svet s farso o svoji kulturni avtonomiji? Zakaj je baš v dobi manjšinskega varstva izginila slovensčina kot učni predmet iz koroskih srednjih šol? In naposled še nasilna kolonizacija. Nemška Avstrija si je sama napravila legitimacijo, da toži o nasilnem raznarodovanju, ki se vrši drugod. Pri tem se niti ne oziramo na nedavno postavljene zahteve koroskega »Heimatschutz«, ki grede za uničenjem in konfiskacijo slovenske lastnine po laškem vzorcu.

Ne, avstrijski Nemci niso poklicani, nastopati kot branitelji manjšinskih pravic. Vendar je dobro, da smo čuli tudi v njihovi javnosti kritičen glas o razmerah na Madžarskem. Morda bo tudi ta glas pripomogel.

4. Mrowca František (ZFP) 1:21.01,
5. Zemva Lovro (Gorje, Kranj) 1:21.15,
6. Kalous František (COF) 1:21.25,
7. Klančnik Alojzij (Mojstrana) 1:22.17,
8. Fric Franjo (Ruše, Maribor) 1:23.52,
9. Smolej Franc (Jesenice, Kranj) 1:23.55,

vozil 6 km z zlomljeno smučko.

Izidi izven konkurence:

1. Krek M., I. planinski polk, 1:25.52,
2. Sporn Zdravko (Javorniki) 1:28.40,
3. Podlipnik I. planinski polk 1:31.11.

Ob 10 so nastopile članice k tekmu na 8 km. Višinska razlika 70 m. Sneg sreč, vreme jasno, temperatura —4. Prijavljenih 25 tekmovalk, nastopilo 14, na cilj prišlo 12. Rezultati so bili:

1. Polakova Bronislava (ZFP) 21.05
2. Kožarova Vera (COF) 28.55,
3. Provančnikova Alena (COF) 29.46,
4. Višnakova Ana (COF) 30.20,
5. Pogačar Marica (Radovljica) 34.02,
6. Marica Ivana (Jesenice, Kranj) 34.23.

Jutri se bodo nadaljevale tekme s tekami v smuku.

(Glede primerjave z lanskimi izidi glej današnji »Slov. Naroda«, članek »K sokolskim smučarskim prireditvam«.)

zel k prepotrebni informaciji v internacionalnem svetu, kjer je madžarska propaganda tako rada predstavila svojo državo kot manjšinski raj. Vsekakor bo tudi to prispevek za spoznanje, kako prazne so Gombosove nade, da bi se prejšnje manjšine, ki jih je vojna osvobodila madžarskega jarma, kdaj mogle spazati orientirane in se prostovoljno vrniti pod okrilje krone av. Stefana.

Premogovnik na Konjski gori

Konjice, 17. februarja. Leta 1874. je neka družba iskala na Konjski gori v bližini znanega potoka »Gospodičina« premog in napravila je majhen rov, je pa to delo kmalu opustila. Sedaj se je lotila ponovnega iskanja premoga tvrdeča Hutter in drug iz Maribora, ki je pod delovodjo Koroscem iz Zreče očistila stari rov in ga podaljšala do 50 m, obenem pa tudi na drugi strani ob cesti pričela kopati in je pred tremi dnevi naletela na ogromno plošev črnega premoga. Preiskava izkopavanja premoga je dognala, da ima 7200 kalorij. Družba hoče do konca tega tedna nakopati dva vagona premoga in ga bo odposlala v reklamne svrhe v Maribor. Pričakuje se, da bosta prva dva vagona konjskega premoga oddržala v torek 21. februarja, kar je za konjski okraj velik dogodek.

Trenutno dela v premogovniku samo 12 delavcev, v prihodnjih dneh bodo najeti novi. Čim se dožene primerna rentabilnost premogovnika, se bodo sprejemali tudi še drugi delavci in je zato pričakovati, da bodo naši številni brezposelni ljudje kmalu dobili zaposlitev. Kakor čujemo, se bo ustanovila v kratkem »Prva mariborska premogokopna družba«, rudnik Konjice, kateri želimo mnogo uspeha z željo, da bi sprejemala za delavce v prvi vrsti domačine. Podjetje samo utegne postati za konjski okraj velike važnosti.

Nehote je zadavil brata

Maribor, 17. februarja. Večera popoldne je prišel na mariborsko državno pravdnostno 33letni tesarski pomočnik France Šlepinger iz Bačkove pri Sv. Benediktu ter izpovedal, da je preteklo sredo zvečer pri Sv. Ani na Kajnbegu umrl svojega 22letnega brata Janeza, ki je služil pri pekarnem mojstru v Ščavnici za pomočnika. Podrobno in skesano je opisal ves dogodek. S pokojnim bratom se nista nikdar v življenju prepirala, oba sta se imela zelo rada. Usodnega večera je nastal med njima prepir zaradi malenkostne izkupičke za drva, ki mu ga Janez ni hotel izročiti. Pričela sta se svatiti, Janez je Franceta podrl na tla in ga z vso silo tlačil za usta, da France ni mogel kričati. Slednjič se je pa Francetu posrečilo, da se je otreseel brata, zgrabil ga je za vrat in ga tako trdno stisnil, da je Janez obledel smrti. Ker ga je pekla vest, se je France sam javil sodišču, ki ga je začelo izpustilo.

Krvav kriminalni incident

Trei, 17. febr. 2. Večera popoldne je prišlo med dvema policijskima agentoma in nekim zločincem, ki je bil pod policijskim nadzorstvom, do krvavega spopada. Policijska agenta, prideljena tajni policijski policiji, sta okrog 17. nenadoma opazila nekoga Karla Bonavio, ki je bil zaradi ponovnih tatvin postavljen pod policijsko nadzorstvo in je nedavno pobežal iz policijskih zaporov. Navajala sta takoj nanj. Bonavio pa se je pričel z vso silo braniti in je nazadnje zagrabil revolver ter oddal več strelcev na svoja zasledovalca. 23letni agent Scionti iz Kalabrije je bil ubit, njegov tovariš Marchesini pa hudo ranjen. Neka mlada žena, ki je prišla v usodnem trenutku mimo, je dobila strel v nogo.

Bonavio se je spustil nato v beg. Ranjenega policijskega agenta in mlado ženo so odpeljali v bolnišnico, ubijalca pa so ga kaznovali prijeti v veži neke hiše.

Vremenska nanoved

Zagrebska vremenska napoved za danes: Pretežno vedro, zmerno hladno, ponoči mraz. — Situacija včerajšnjega dne: V zadnje se je pojavil barometriški maksimum, ki je prodrl na Balkan iz Centralne in Zapadne Evrope. Minimum nad Jadranom je povzročil v južnem in srednjem Primorju močno burjo. Pritek je narasel za 0.5 do 8 mm zlasti v gornjem Primorju, manj v južnih in centralnih krajih države. Temperature so padle v Primorju za 1 do 3, drugod. najbolj pa v centralnih krajih, so narasle za 1 do 8 stopinj.

Dunajska vremenska napoved za soboto: Negotovo vreme, mogoče bo od časa do časa snežilo.

Naši kraji in ljudje

Slovensko društveno življenje v prestolnici

Beograd, 14. februarja.

Med predpustnimi prireditvami naše beograjske slovenske družbe zavzemajo »Kolinec«, na katere nas je vabil klub »Triglava« za prošle sobote večer v klubske prostore kavarn »Moskva«, gotovo eno prvih mest, kjer bi mislili, da ni bilo tu — sodeč po prostorih: v »Moskvi« — morda kakke neprijetne napetosti, ali kaj podobnega. Toda nič tega, pač pa ravno nasprotno. Tako prijetno domače zabave že ni bilo kmalu. Harmonika za ples, bogato založen srečolov, pri kateremu so zlasti »dvojčice« igrali veliko vlogo in pa glavni dobitek, policijska ura s silno vabljivimi kazalci in zelo pitnimi utežmi, dobra postrežba za jetrnice, krvavci, »skranjski« s kislo repo ali zeljem, »mederovska kapljica« in pa vesela domača pesem: za poštenega Slovence stare vere pač ni boljšega! In če se še doda, da je bila vstopnina zelo skromna, samo 5 Din za osebo, si morete misliti, da je bilo res prav po domače fitno in sme biti marsikomu, ki ga nismo videli, žal, da ni prišel. Povedati pa je tudi treba, da je bilo vreme skrajno neugodno in tako marsikdo ni hotel »doma na dež in piš«.

Snoči pa je »Cankar« dal v dvorani delavske zbornice Ganglovega »Sinca«.

Prvotno je bil za to predstavlo določen sobotni večer, pa se je potem, da bi se ne kosala s »Triglavo« prireditvijo, predstavila prenosa na nedeljo, s čimer je bila obtožena prizadeja njena gmožna stran. Do čim je bila dvorana od drugih predstav polna, je bilo snoči zlasti v zadnjih vrstah zelo prazno in ravno tako tudi stojišče. Sobotna »Triglava« prireditev ni štedljivo vplivala, ker smo videli tudi pri predstavi skoraj vse udeležence te prireditve, pa se nam zdi, da pač občinstvo v sedanjem predpustnem času, želeč si razvedrila in zabave, ni ravno preveč navdušeno za »zalogre, češ, ko jih itak doživlja samo v svojem vsakdanjem življenju«.

»Cankarjevi« so pod režijo g. Kosmaka vložili v to prireditev mnogo dela in truda in je treba priznati, da se je dejanje na odru razvijalo gladko brez najmanjšega zastanka. »Sine« s svojimi tuptam te razumljivimi zapleti in preokreti ni lahka stvar in zahteva dobrih igralskih moči, da ga rešijo poloma. Stibiljev oče je bil deljanski stebel igre. Tako dosledno in res naravno podane vloge, kakor je bila njegova, se nismo videli na naših beograjskih odrih. Drugi dve glavni vloge, Helena in Cirilova, sta bili v spretnih rokah g. Stibiljeve in g. Kosmaka. Helena, drugače podana prav dobro, se nam je zdela kolikor toliko prehladna. Kakor da bi se bila bala pretiravanja v strasti, pa je šla v nje začrtevanju predaleč. Cirilu je dal avtor značaj, ki ga je pač res težko izklesati. Še Ibsenovec Moissi bi mu ne bil s lahkoto kos. Zato tudi ni nič čudnega, če je gosp. Kosmac tuptam premalo podčrta nekatero značilno izrodke Cirilovih bolnih možganov, tako n. pr. v zahrbtnem napadu na brata. V splošnem pa se mora reči, da je svojo vlogo izdelal res skrbno. Vse ostale manjše vloge so bile dobre, zlasti moške. Zenskimi bi bilo treba malo več življenja, tako stari Slamenčevki in Marici. Govoriti mora obraz, gantiti morajo tudi kretanje, ne pa samo usta.

Kakor že rečeno, je bila predstava lepo zaokrožena, dokaz resnega stremjenja, vse hvale vrednega prizadevanja. Zaslužila je

polno dvorano, izstalo naše občinstvo pa kar najostrejšo grajo!

V soboto 18. t. m. bomo imeli zopet predstavlo. Prosvetno društvo »Edinost« vprizori tedaj veseligr »Tri vaše svet-

nike« in sicer v češkoslovaškem domu. Začetek ob 20. Po igri pa družabni večer s domačo zabavo, plesom in petjem. Restavracija češkoslovaškega doma pa bo poskrbela za kar najboljšo in kar najcenejšo postrežbo.

Ivanka Sevshek — 7 let robije

Konec razprave zaradi zastrupljenja moža

Ljubljana, 17. februarja.

Pretekli petek prekinjena razprava proti mladici Ivanci Sevshek, obtoženi, da je zavdala svojemu možu Ignacu, se je danes ob 8.30 nadaljevala z zasliševanjem od branilca predlaganih prič.

Florjan Brenk, posestnik na Berinjaku, je pojasnil vsebino razgovorov s pokojnikom o družinskih razmerah: »Po poroki mi je večkrat pravil kot sosedu, da se z ženo dobro razumeva. Še 14 dni pred smrtjo mi je tožil: Ženo se razumeva dobro, toda s starši ne. Oče me ne mara.«

France Rozman, lovski čuvaj iz Spodnje Jelenja, je povedal: »Pred 4 leti me je stari Skalar prosil, naj mu dam strihin za podgane, ki jih ima mnogo. Dal sem mu ga menda pol grama za eno lisico. Z njim potem nisem govoril, ali je strup dal podganam.« Predsednik: »Ali ne poznate predpisov o varovanju strupov?« Priča: »Mož je bil na mestu, bil je cerkveni ključar, zanesljiva in ugledna oseba, da sem mu lahko zaupal.«

Marija Skalarjeva, sestra obtoženkina, se je izjavila, da bo pričala. Predsednik: »Kaj vam je znano o razmerju med Ivanco in Ignacijem Sevshek? Ali sta se ves čas dobro razumevala? Ali sta se kregala?« Priča, mlada 21letna dekle, je prav drastično opisala domače družinske prilike, omenjajoč: Dobro sta se razumevala. Kregala se nista nikoli. Samo enkrat zaradi dote 5000 Din, ko je sestra njemu vzela denar. Oče in Nace se nista mogla razumeti. To od tistega časa, ko je prišlo notarsko pismo. Oče so se tudi hudovali, ker je kupil posebno pipo za sod vina. Hudovali so se: »Zakaj boš zaklepal, smrkevec?« Rekli so, da ga bodo ustrelili. Imeli so revolver. Tisti večer, ko je Sevshek prišel zadnjič domov, so mi mati rekli: »Ta hudič se je prišel kregat, čez teden pa hodi okrog. Nič ne dela.« Ko je Nace umrl, so bili oče preplašeni in blekli. Nič niso govorili. Samo Ivanci so na travniku povedali: Jas sem ga zastrupil.

Nato: Pred sodišče ne pridem, se rajši obesim! Ivanka pa je vzdihnila: »Oj ta nesrečni štamperle!... in je omedlela. Priča je nadalje izpovedala, da je obtožen-

ka dajala skrivaj možu približke, kakšno jajce, maslo in cvrtje. Mati so ji rekli: Ne boš mu nosila posebkov! Starši so se jezili, ker je z možem potegnala. Ko je bila Ivanka aretirana, je oče odšel s travnika in se od nje ni poslovil.

Zastopnik zasebnega udeleženca dr. Voršič je prijavil zahtevke pokojnikovega očeta Mihe Sevskega. Zahteva za stroške pogreba in drugo 3178.75 Din. Razveljavljenje dedne pogodbe in vrnitev 5000 Din, ki jih je pokojnik prinesel iz Skalarjevi hiši. Po govornih državnega tožilca Vilka Lavrenčaka in branilca dr. Vladimira Knafliča je predsednik senata objavil sodbo:

Ivanka Sevshek je kriva, da je zavdala svojemu možu, zakrivila je s tem zločinstvo po § 167.11 k. z. in se obsodi na 7 let robije ter na plačilo stroškov pogreba in drugo 2875 Din.

V utemeljitvi sodbe je predsednik poudarjal, da se je sodišče na osnovi vsega dokaznega gradiva in zaslišanja prič prepričalo, da je bil glavni storilec in moralni povzročitelj zastrupitve Ignacija Sevskega sicer stari Skalar, da pa je tudi obtoženka po vseh okoliščinah toliko kriva, da je morala vedeti, da je bil dan v žganje strup. Obtoženka je ob razglasitvi sodbe glasno zajokala in opotekaje se zapustila dvorano. Branilec je prijavil revizijo na vrhovno sodišče v Zagrebu zaradi izreka o krivdi. Občinstvo je sodbo sprejelo s presenečenjem, ker je menda enodušno pričevalo oprostilne sodbe. (Pripomnimo: Sedem let kazni za umor s strupom (§ 167) je najhujša mogoča kazen. Ali oprostitev od krivde, ali pa izrek o krivdi: Čim izreče sodišče, da je obtoženka kriva, ne more dati nižje kazni od 7 let, pač pa več. Manj le, če so podane posebne okoliščine, ki jih tu ni in ki niso prišle v upoštevanje). Tragedija na Berinjaku je doslej zahtevala dve smrtni žrtvi, sedaj eksistenco ženske in obenem obstoj grunta. Ta nesrečni grunt! S tragedijo se bo še pečalo vrhovno sodišče.

Grenčica Hunyadi Janos je najzanesljivejši in najidealnejši odvajalno sredstvo.

Razprava proti Lombarju preložena na 1. marca

Zagonetko naj pojasnijo še nekatere poizvedbe in ugotovitve

Ljubljana, 17. februarja

Glavna razprava se je v četrtek zvečer ob 20.30 nadaljevala tja do polnoči. Zaslišanih je bilo še 14 prič. V dvorani je bilo izredno mnogo ljudi, kontrola ni bila več stroga. Nočna razprava je bila mestoma prav napeta, ker je šlo za važne ugotovitve tako v pogledu obtožbenega zagovora, kakor tudi v pogledu indic v navedenih od obtožbe.

Značilna je preračunljivost, s katero Lombar naštevava razne priče. Tako je računal, da se g. dr. Svilgoj gotovo ne bo spominjal, kdaj in kje je z njim govoril. Z njim se je namreč spoznal že leta 1921., ko je služboval v bolnici, potem pa g. dr. Svilgoja 7 let ni bilo v Ljubljani in ni ničesar slišal o pustolovščinah nekdanjega bolniškega uslužbenca. Kakor poprej, tako sta se tudi pozneje nekolikokrat razgovarjala o lovu. G. dr. Svilgoja si je take prilike le zapomnil in tako se je Lombar hudo vstel, ko se je nanj skliceval.

Priča Polona Setinova, babica, je povedala, da je videla obtoženca nekoč konec septembra iti z večjim tujcem mimo njene hiše proti Večni poti. Ko je obtoženec stopal mimo njenega vrta, je povesil oči. Opisala je zunanost tujčev. Predsednik: »Opis se ujema z Vojnikovićevim!« Tujca pa je videla le od zadaj, ne v obraz. Navaja, da je bilo to med 26. septembrom in 3. oktobrom. Prvi datum si je zapomnila, ker je takrat pomagala pri porodu g. Protnarjeve, drugi pa zato, ker je bila pri porodu Pavle Cernetove. To ima zabeleženo v dnevniku.

Priča Franc Janc, kurjač pri OUZD, je izjavil, da je večkrat pomagal Setinovi na vrtu. Setinova je navajala, da je imel tisti ponedeljek Janc dopust. Priča pa pravi, da mu je dopust že potekel. Priznal je, da je sicer glavno delo na vrtu opravljal med

dopustom, delal pa je tudi druge dni.

Priča Frančiška Hostnikova se je udeležila avtomobilne v Dravljici in izleta v Stično. Na pripombo predsednika, da je bilo 1. oktobra veselo, da so mnogo pili, je odgovorila mirno: »Gospod! Ni bilo tako hudo.« Pojasnjevala je v podrobnostih, koliko je obtoženec tisti dan zapravil. Predsednik: »Račun Hostnikove, ki je najbolj natančen, znaša za Stično skupaj 556 Din. V Ljubljani pa je bilo potrošeno 300 Din.« Priča: »V Ljubljani nisem zamerkovala, v Stični pa ja.«

Soferijski Karol Magister, Franc Kušar in Leopold Pirnat so bili zaslišani, ali so res pili kritičnega dne z obtožencem pri Figoju. Magister je povedal, da je bil z obtožencem skupaj od 14. ure nato se je odpravil v St. Vid, dočim je obtoženec trdil, da so ostali skupaj do 16. Drugi so samo potrdili, da s obtožencem pili, plačal pa da je le 1 liter vina. — Priča Jože Vid je obširneje pripovedoval, kako je prišel 1. oktobra z Lombarjem skupaj in kako so hodili od gostilne do gostilne in se vozili z avtomobilom v Dravljico. Priča na takarica Lojzka Starič, Anton Jereb in Viljem Eberl niso izpovedali ničesar obremenilnega, ne bistvenega.

Priča Jože Lipoglavšek, krojaški mojster: »Delavnico imam v bližini Lombarjeve hiše Nekega Bosanca sem l. 1930. vi-

Doraščujoči mladini nudimo zjutraj čašico naravnega »Franz Josefovega« grenčice, ki dosega radi tega ker čisti kri, žledec in čreva pri dečkih in deklicah prav znatne uspehe. V otroških klinikah se uporablja »Franz Josefova« voda že pri malih največ težko zagatenih bolnikih. »Franz Josefova« voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

skim naročilom. Kajti slikanje je takorekoč moj vsakdanji poklic, ki me sicer vedno znova navdušuje, glasba, posebno kompozicija, pa je moja tajna ljubezen. In če sem

imel z njo kdaj kaj uspeha, me je vedno neprimerno bolj veselil, kakor slikarski uspehi.

In ste se takoj odločili za naročilo?

I seveda, pa še prav rad. Ko sem delo prebral, sem takoj spoznal, da ga je napisala

Hans Albers

Danes premiera!

Ob 4., 1/8. in 1/10. uri

v Ufinskim filmu napete borbe, viteštva in zmagovite ljubezni!

Gerda Maurus
Trude v. Mollo
Peter Lowe

BELI DEMON

Ta film je bil prvotno v Nemčiji prepovedan, ker daje ljudem izrpen vpogled v pogubonosno delovanje mednarodnih zločincev in tihotapev s kokainom

Elitni
kino Matica
Telefon 2124

Nesrečne žrtve kokaina. Razpredena organizacija mednarodnih prekupevalcev mamil. Senzacionalna sredstva, katerih se poslužujejo lopovi pri svojem nečednem poslu. Sled za zločinci in opasna borba s pajdaši. V Parizu, v Barceloni in na velikem prekoceanskem parniku. Predspored najnovejši Foxov zvočni tehnik. — Prodaja vstopnic od 11. do 12. ure.

del trikrat priti k Lombarju, dvakrat sem ga videl, da se je vrnil, tretjič pa ne.« Vojnikovića je natančno opisal.

Dve razbremenilni priči

V dvorani je nastala napeta pozornost, ko je predsednik pozval pričo Gvidona Korošca, pekarskega pomočnika in zaročenca obtoženčeve sestre. Njegovo zaslišanje je bilo osredotočeno na gotove važne podrobnosti. Povedal je, da je mati obtoženca dajala denar po potrebi, tako do 100 Din, nekoč 200, priča pa se je bil zavezal, da ji bo to vrnil ko so se preselili v novo hišo, je materi izginil ključ od ročne blagajne. Mati je sumila, da ga ima Jože. Zmanjkalo ji je časih 50 pa tudi po 100 Din. Tisti ponedeljek, ko je izginil Bosanec, je šel priča z zaročnikom okoli 18. iz mesta. Stopila sta v Mihaelino sobo. Jožeta tisti večer ni videl, ker je tja prišel zaradi Mihaela, ne pa zaradi Jožeta. Jožeta tiste dni sploh ni videl.

Predsednik: »Pri zaslišanju 7. marca 1931 ste povedali važno okolnost, da vam je Mihaela povedala, da ji je bil nekoč denar ukraden.«

Priča: »Sem bil zaslišan pri dr. Bizjaku. Tisti denar je bil moj. Bilo je tako od 600 do 700 Din.«

Predsednik: »Točno 640 do 660 Din. Kdaj je bil denar ukraden? Ali pred godom ali po godu Mihaela?« Priča: »Se ne morem spominjati? Moralo je biti tisti čas, ko so imeli novo hišo že pod streho.« — Predsednik: »V preiskavi ste rekli drugače. Spominjam se, da je bilo nekoč jeseni ali pa konec avgusta.« Priča: »Ne vem.«

Državni tožilec: »Sedaj, ko je treba denar dokazati, ste prišli s to tvrditvijo. Zakaj tat niste ovdarili?« Priča: »Bil je pač brat moje zaročenke. Sumili smo, zato ga nismo ovdarili.«

V nadaljnjem zaslišanju se je primeril nepričakovano incident. Priča je s posebnim poudarkom zatrjeval, da ga je detektiv Mrhar prisilil, da je tako izpovedal kakor je v zapisniku in da ga je moral podpisati. Iz levega kota dvorane so zadoneli vzkliki: »Bravole! Sledilo je ploskanje. Državni tožilec: »Prosim, da se dvorana izprazni. Ploskajo žal morilcu!« Nato državni tožilec priča: »Povejto raje, kako ste stali Lombarju na strani. Igrali ste kurirja.« Priča: »Ni res! Nisem bil kurir.«

Priča je bil zaslišan še o drugih okoliščinah, tako o Batinih čevljih in o tem, da je Jože Lombar pravil: »Vojnikovič mi je rekel, da gre v Italijo!«

Druga razbremenilna priča obtoženčeva sestra Mihaela je samozvestno branila svojega brata. Odgovarjala je hitro in pripravičeno. Nobenega vprašanja ni zamudila promptno odgovoriti. Potrdila je, da ji je dal zaročenec spraviti denarnico s 700 Din. Vtknila jih je pod vzglavje. Ko je denar izginil, je takoj osumila brata Jožeta. To se je zgodilo okrog njenega goda. Predsednik: »Ali pred Vašim godom in kdaj?« Priča: »V ponedeljek je bil moj god. Se ne spominjam več natančno, kdaj.« Predsednik: »Bilo je precej denarja!« Priča: »Seveda ga je bilo!« Denar so pozneje Korošci vrnili.

Med splošno tišino je predsednik vprašal pričo: »Kako je bilo takrat pred bratovo aretacijo 29. novembra 1930?« Priča: »Okrog 1. so prišli detektivji vprašati, ali je Jože doma. Ni ga bilo. Šel je bil na Gorjansko. Zvečer se je vrnil. Jas sem prišla ven iz hiše in Jože me je poklical: »Mihaela!« Odmrnila sem: »Jože, detektivji te iščejo!« Detektivji so Jožeta obstopili in namerili nanj revolverje. Šla je v St. Vid,

ker je zaročencu nesla tisti dan nekaj stvari za veselico. Z Jožetom v St. Vidu ni govorila. Predsednik ji je nato predočil, kaj je izpovedala na policijski Priča: »Koliko na policijski napišejo! Lahko pač napišejo vse!«

Nadaljnja priča, obtoženčeva žena Vaslerija ni povedala ničesar važnega.

Nadaljnja zaslišanja

Po končanem procesu proti Ivanci Sevshekovi se je nadaljevala danes popoldne razprava proti Josipu Lombarju. Naval v dvorano je bil velikanski. Predsednik velikega senata je odredil izprazniti močno prenapolnjeno dvorano od kraja. Policija je imela mnogo truda, da je dvorano izpraznila. Nato se je pričelo zasliševanje še nekaterih prič.

Ivan Mrhar, podnadzornik policijskih agentov, ki je večinoma vodil policijsko preiskavo proti Lombarju, je obširno poročal, kako je prišlo do obtoženčeve aretacije. Popoldne in popoldne 29. novembra 1930 se je vršila sodna obdukcija Vojnikovičevega trupla. Dostopa ni imel nihče. On in agent Pišorn sta stala na straži pri Lombarjevi hiši. Čakala sta, kdaj se bo vrnil Lombar domov. Prišel je zvečer med 17. in 18. uro. Videl je neko senco pri oknu stali. Izginila je nato nekaj korakov proč kmalu se je pojavila sestra Mihaela. Napovedal mu je aretacijo. Lombar je dejal: »Saj vem, zakaj me iščete?« »Kako morete to vedeti?« je vprašal Mrhar. »Vem, ker ste onega našli.« Priča je nato odločno izjavil, da ni vplival na izjave prič.

Zakaj je razprava preložena

Zaslišan je bil nato kaznenec Peter Strniša, ki je opisal dogodek z Lombarjem v jetnišnici, ko je biljuval črno vino. Predsednik je nato čital različne protokolarne izpovedi prič, ki so bile zaslišane v preiskavi. Teh zapisnikov je 90 in navajajo kar najrazličnejše podrobnosti. Branitelj dr. Fran Frlan je na popoldanski razpravi predlagal različne dodatne dokaze, prav tako tudi državni tožilec dr. Felacher.

Po daljšem posvetovanju je predsednik velikega senata objavil sklep, da se razprava preloži na 1. marca ob 8.30 popoldne. Izvedejo se nekatere poizvedbe, med drugim glede verodostojnosti priče Andreja Malija, poizvedbe o času, kdaj se je vršil zadružni gospodarski tečaj glede na trditve priče Malija, da je prišel v Ljubljano povprašat za sprejem v ta tečaj. Zaslišal se bo dalje izvedenec o pisavi nekaterih pisem, kakor tudi o značaju vrvice in žice, ki so jo našli pri hišni preiskavi na Lombarjevem domu. Vršile se bodo tudi poizvedbe, če se je 29. novembra 1930 izvajal v kinu Matici Tauberjev film. Zaslišale se bodo še nekatere priče o posvem novih okoliščinah. Razprava je bila danes ob 19. uri zaključena.

KINO LJUBLJANSKI DVOR
Telefon 2730

TIM MC COY

v vratomnem filmu najnapetjših pustolovščin

Na milost in nemilost

Ob 4., 1/8. in 9. zvečer ob najnižjih cenah 2.—, 4.—, in 6.— Din

KULTURNI PREGLED

Saša Šantel kot operetni skladatelj

Pred uprizoritvijo njegove operete »Blejski zvoni«

Sredi prihodnjega tedna bo v opernem gledališču premiera operetnega prevencslika profesorja Saše Šantla, ki je skomponiral glasbo na besedilo pisateljice Mary Garden. Besedilo je bilo prvotno napisano za veselo spevoigr, a so ga kasneje po navetu režiserja Br. Krefta predelali, izpostavili nekatera romantična mesta in dodali nekaj sodobnih domiselnosti, tako da je sedanjí tekst prav posebejna »tebina« za živahno razgibano opereto.

Prof. Saša Šantel, ki ga sicer poznamo kot enega naših najdelavnejših likovnih umetnikov in organizatorjev našega umetniškega življenja, nam tudi kot skladatelj ni neznan. Znan je predvsem njegove krajše skladbe, ki jih je priobčeval v naših muzikalnih revijah: znan pa je tudi po obsejnejših delih, od katerih smo tu v Ljubljani »Jugoslovensko besedo« (vojaški simfonični orkester) kantato »Veli Jožec«, »Otroško suito« za orkester, »Sito« za godalni orkester, »Staroslovensko mašo« in dr.

Instrumentalno je oskrbel skladatelj L. M. Škerjanc Glasba je napisana v melodioznem, zmerno modernem žanru, a delanje je veselo napeto in je prepleteno z modernimi plesnimi vložki in tudi s sentimentalnimi in romantičnimi prizori. Prvič pride v naši

operi do volje sport in gledalci bodo imeli priliko prisostvovati pravi pravcati glasbeni temi s sportniki in neizbežnimi kibici. Ozadje operete je pa — kakšen kontrast! — balada o blejskem zvoni.

Naš urednik je obiskal skladatelja v njegovem ateljeju v Srednji tehniški šoli in mu zastavil nekaj povsem običajnih vprašanj, na katere je prof. Šantel ljubezno odgovoril.

Kako in kdaj ste se odločili napisati opereto?

Če hočem odgovoriti na to vprašanje, moram seči približno šest let nazaj. Takrat me je posetila starejša dama iz stare kranjske rodbine. Na tistem sem upel in se veselil, da je prišla naročat svojo podobo ali izbrat kako kranjsko aliko, ki jih je bil poln ateljeja, a izkazalo se je, da je prišla k meni kot skladatelju. Ne vem, kje za vraga je svedela, da teži moji vest že marsikateri greh v obliki kompozicije. Nu, skratka: izdala se mi je za dramsko pisateljico s pisateljskim imenom Mary Garden ter mi pokazala svojo veseligr »Blejski zvoni«. K tej bi ji moral napisati glasbene vložke, a lepe in melodiozne. Priznati moram, da sem se čutil počaščenega s tem naročilom, vse bolj počaščenega kakor s kdove kakšnim slikar-

vešča roka izobražene gospe, ki pozna svetlo življenje in ima veliko ljubezni do našega kmečkega naroda in naše lepe »kranjske dežele«. Veseligr je res »vplac« po glasbi, kakor je ob neki priliki zatrdil pisateljici ravnatelj dunajskega »Volksteatru«. Preskrbel sem si torej nekaj verzifikacij za glasbene vložke, kar mi je pa le delno uspelo. Naposled sem moral sam zajahati Pegasa, ki pa je pod menoj začel bežati in me je šel ob pravem času vzgel s sebe. Napisal sem torej zaželjeno glasbo, a ko smo delo pokazali ravnatelju, je zmajal z glavo in me prav diplomatsko odpravil z zagotovilom, da je delo prav dobro, vendar pa je muziko za dramo preveč, za opero pa premalo. Tako je veseligr za vsomi mojimi glasbenimi vložki vred prišla na polico v omari moje literatke, kjer je štiri leta počivala pod toplo odejo prahu in pozabljenosti.

In po štirih letih ste se odločili napraviti iz tega opereto?

Ne javi! Znašel se je g. F., ki je izvedel bog več kje, da je »Blejski zvoni« napisan in je potreben strokovnjake predelave. Spravil je avtorico, mene in dva priznana gledališka praktika, na »sestanku«; tu je sprožil misel, da bi se veseligr predelala v opereto. Ko sta oba gospoda pregledala muziko in besedilo (prvo je opravil g. Marij Kogoj), sta bila mnenja, da je taka preuredba mogoča. G. Kogoj mi je svetoval, kaj naj izpustim iz prvotne ugledne in kaj naj dodam, odnosno spremenim. Kdaj pa kdaj sem mu pokazal svoje elaborate in enkrat sem dobil navodila, ki so mi bila zelo koristna. Bil je strog, a odkrit kritik in sem

nekatera mesta tri ali celo štirikrat popravil in spreminjal, dokler niso bila zadovoljiva. S komponiranjem sem bil zaposlen od septembra 1931 do januarja 1932.

Kako je bilo z instrumentalizacijo?

Po dogovoru bi moral g. Kogoj prevzeti instrumentalizacijo. Ker je pa zbolel, sem naprosil g. prof. Škerjanc, naj prevzame to delo. G. profesor mi je rad ugodil ter je izvršil partituro v rekordnem času in to, kakor pač zna le on; briljantno. V moje posebno veselje je iz lastnega nagiba dodal še tango, ki ga je skomponiral z uporabo moje glavne ljubzenske melodije.

Kakšen je torej značaj Vaše operete?

»Blejski zvoni« ni opereta onega lahkega »lagerskega« žanra, ki naj služi le hipni zabavi. Kljub svoji pretežno humoristični vsebini polaga važnost na folkloro, prinaša na tudi sentimentalnosti in romantike dovolj, da bo — kakor upam — razigrala srca občinstva. O vrednosti njene glasbe seveda ne morem dati izjave, vendar upam, da se mi ne bo očitala banalnost in praznota. Kar je narodnih motivov, so izbrani tako, da ne diše po ameriško gornjstajerskih jodlerjih. Pri studiju v etnografski zbirki našega muzeja sem našel nekaj lepših starih napovedov, ki so po mojem občutku čisti izraz slovenskega čutenja. Morda je glasbe še preveč za opereto. Čujem, da so jo nekateri kretili za komično opero. Bomo videli — oziroma čuli. Pridite vsesekakor k premieri, da si ustvarite lastno sodbo. Vem za gotovo, da se ne boste dolgočasil, za to je preskrbljeno z izvrstnimi pisateljskimi in režiserskimi domisleki.

DANES!

ČRNO-BELA REDUTA

UNION

ISTOTAM CELODNEVNA REKLAMACIJA VABIL, PRODAJA
BALKONSKIH SEDEŽEV IN VSTOPNIC!

Domače vesti

• Prekrasni dnevi vabijo na Gorenjsko in res je zadnji čas gorenjski smučarski paradiž zopet oživel. Iz Smučarskega doma v Planici nam pišejo navdušeni smučarji, da uživajo divno zimsko prirodo kakor še nekaj let ne. Snega je tam gori dovolj in ga bo še za ves marec. Skakalnica je v zelo dobrem stanju, gradi pa se tudi že nova skakalnica, ki jo bodo na vsa načina še letos dovršili in bo največja v južni Evropi. Smučarski dom v Planici je svedra prvotno oskrbovan. Čez dan se vsa Planica kopije v soncu in sinjini, da si človek z razvedrilom na snegu, s sončnimi žarki in z izleti lahko nabere novih, svežih sil. Pohitite za nedeljo v Planico, po služite se ugodnosti izletniškega vlaka!

Zdravljenje doma

revme - ishiasa z gotovim pistyjskim blatnim obkladkom »Gamakompresa« je zelo uspešno. Informacije: Poslovnica Pistyan, Zagreb, Strossmayerov trg 1, II. nadstropje. 793

• Kmetijska pisarna v Konjicah. O zamitvi pridobitvi nam poročajo iz Konjic: Naš sreski kmetijski odbor je otvoril pred nekaj dnevi lastne uradne prostore v Topoljski hiši z vhodom čez dvorišče. Urad je smatrali kot informativni urad za vse panoge kmetijstva in za občinske zadeve kmetijskega sresa. V teh prostorih poslujejo tudi druge kmetijske organizacije okraja. Prostorji so na razpolago vsem občinskim funkcionarjem, članom kmetijskega odbora in katerikoli kmetijskih organizacij v okraju in vsem javnim delavcem. Na razpolago je pisalni stroj in opeka za pisanje na stroju, seveda vse brezplačno. Z uvedbo tega urada je delo za napredek našega kmeta zopet storilo lep korak naprej, saj prej se ni nihče zanimal za pozitivno delo, temveč so kmeta poznali samo ob volitvah in če je bilo treba kaj odrediti v strankino blaginjo. Vso pohvalo za službo ašila g. Kržišnik Lojze, predsednik kmetijskega odbora, in njegov tajnik Nemec Ivan.

• Klic železniških invalidov. Društvo železniških upokojencev objavlja: V kakšni bedi so železniški invalidi, se je tudi že na tem mestu večkrat razpravljalo. Njihove neugodne rente se še do danes niso uredile čisto in življenjskim potrebščinam primerno, niti se še niso prevedle iz kron v dinarje, zato prejemajo še vedno za prejšnjih 100 zlatih kron po 25 Din mesečno. Kako je možno, da se puste ti sirovi, do mozga izčrpani nesrečniki v taki bedi? Ne upoštevajte, da so svoje zdravje žrtvovali v prid javnemu blagru. A to še ni vse. Za februar se do danes niso prejeli niti teh pičlih prejemkov.

• Razpis cestarskih služb. V območju sresnega cestnega odbora v Ljutomeru so razpisane tri cestarske službe in sicer: na banovinskih cestah Ormož-Kamenščak-Ljutomer - Gor. Radgona - Čmurek, Sečavnica - Nasova - Črnci, Bučevci - Sv. Jurij, Polje - Sečavnica - Stavečinci - Očeslavci - Okoslavci - Dragotin in Radislavci - Malonodolska dolina - Trbegovci. Prosilci ne smejo biti mlajši od 23 in ne starejši od 36 let. Lastnoravno pisanje in s kolkom za 5 Din kolikor vne proužne, opravičene s pravnimi in zadostno kolikoranih priloge in vložiti najkasneje do 10. marca pri sresnem cestnem odboru v Ljutomeru.

• Poroka. V franciškanski cerkvi v Ljubljani sta se 16. t. m. poročila g. Srečo Vidmar, trgovec v Kranju, in gđ. Franja Mandeljc, hčerka orožniškega komandirja v Kranju. - Mlademu paru iskreno čestitamo!

Rabljene fotoaparate

zamenjate, kupite ali prodaste najkulantnejše pri

FOTO TOURIST

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6.
vis-a-vis hotela Union

Mariborsko gledališko pismo

Pretekli teden smo imeli v mariborskem gledališču novo reprizo opere »Boccaccio« z gostom Povhetom v vlogi Lambertuccia. Kot star gledališki praktik in rutiner je prinesel g. Povhe v delo precej novega ogle, dasi je povsle zaostajal za našim do mačim Lambertuccijem g. Pavlom Kovičem. Temu gostovanju je sledil violinski koncert mladega Mira Vihra, ki je pokazal, da se ta fenomenalno nadarjeni umetnik pod vodstvom g. prof. Sancina smoteno in vsestransko razvija. Pri klavirju je bila g. Mirca Sancinova. Obisk je bil bolj slab.

Naposled smo pa po raznih nezdah z drugimi deli, ki so se morala odgoditi, doživeli premiero drugega dela »Svejk«, ki nam prikazuje tega popularnega Haškovega junaka v ruskem ujetništvu. Da je bilo gđ. dalašče že pri premieri popolnoma razprodano, je pač zasluga prvega dela »Svejka«, in komika g. Daneša, ki je ostal Maribor članom v najboljšem spominu izza prve uprizoritve pred leti. Tola drugi del je le še rahla senca prvega. Dramatizator Feliks Bartoš se izgublja vse preveč v pripovedovanju, včasih sicer posrečenih, splošno pa utrjujejočih anekdot. Vsa komika je omejena na pripovedovanje; komične situacije, ki bi morale biti bistvo prave komedije, so nenavadno redke. Zato »Svejk« v ruskem ujetništvu ne bo dosegel takega uspeha, kakor ga »Svejk« v avstrijski vojski pred leti. Ves uspeh je odvisen samo od

javil, da je nameraval tatove samo preplašiti, a nesreča je hotela, da je bil Velikan smrtno zadet.

• Oblike in klobuke kemično čisti, barva, pilira in lika tovarna Jos. Reich.

Iz Ljubljane

u- Krajevna organizacija JRKD za kmetijski okraj je imela preteklo soboto občni zbor pri »Novem svetuc« ob oblihi udeležbi članov. Predsednik g. direktor Jug je pozdravil posebej še g. župana dr. Puca in odposlanca bežigradske organizacije. Nato je g. župan v plirnem govoru razložil razmere v naši državi. Govoril je o stagnaciji in krizi, ki pretresa vso Evropo, o zunanjih in notranjih politiki naše države, obsojal je defetistično delovanje gotovih razdornih elementov, ki hujskajo na vseh strdih in skušajo razbiti dosedanja državno tvorbo. Nadalje je razpravljalo o gospodarskem položaju v državi in o gospodarski politiki ljubljana.

Jutri (v nedeljo) ob zgodnji že uri k Slamiču urno po plesu odkuri!

Čaka te — je že izdana parola: vampov in guljaža polna kastrola!

ske občine. Vsa njegova izvajanja so bila sprejeta z burnim odobravanjem. Nato je podal g. predsednik poročilo o delovanju odbora v preteklem letu. Naglašal je težke razmere v okraju samem, ki so povzročile, da delo še ni bilo tako uspešno, kakor je bilo želeli. Tajnik je podal statistične podatke o notranji upravi krajeve organizacije. Poročilo blaginje je pokazalo, da je v okraju organiziranih mnogo premalo članov v primeri s številom volilcev. To bo treba nadomestiti, da se številni članov (93) najmanj podvoji. V imenu nadzornega odbora je predlagal g. prof. Kobal razrešnico s pohvalo, kar je bilo soglasno sprejeto. Zopet je bil izvoljen za predsednika g. direktor Jug, za odbornike pa g. Geyer, Škofec, Lampe, Janušič; v nadzorni odbor pa g. prof. Kobal, Ivančič in Erbenčnik. Pri slučajnostih je poseglo v debato več članov in je bilo predloženih novemu odboru nekaj koristnih predlogov.

Danes KAZINO Danes
Tatjanin večer
Koncert Ples
Začetek ob 20. uri 2697

u- Zveza ruskih akademikov Aleksandrova univerze v Ljubljani vabi ceneno občinstvo na svojo tradicionalno prirediteljo »Tatjanin večer«, ki bo drevi v vseh prostorih kazine. Tudi letošnja prireditev bo s koncertom in plesom. Pri koncertu sodelujejo gojenci ljubljanskega državnega konservatorija. Program koncerta vsebuje poleg komadov ruskih mojstrov desna največjih slovanskih skladateljev. Umeleški značaj koncertov državnega konservatorija je že splošno znan, za to bo tudi koncert na Tatjaninem večeru nudil vsakomur ljubitelju glasbe največji užitek. Po koncertu se bo razvil ples, ki ga bo vodil pesni mojster g. Jenko. Igral bo jazz band Nogode! Znano je, da je Tatjanin večer ena izmed najbolj priljubljenih in animiranih zabav v Ljubljani. Zato tudi letos posebite našo prireditev. Začetek točno ob 20. Vstopnina 20 Din, za dijake 10 Din.

u- Socialno gospodarski tečaj ZKD Danes nadaljuje g. odvetnik dr. Lapajne svojo zanimivo predavanje o »naših bankah in njih bilancah«; drugo predavanje je nadaljevanje predavanja dr. Mihelca o »devizah, menicah in vrednostnih papirjih«. Predavanje se prične ob 19.

u- Proga za odvažanje materiala iz Ljubljane. V Lipičevi ulici so pričeli graditi ozkoiztopno progo, po kateri se bo odvažal izkopani material iz Ljubljane. Proga bo šla po Lipičevi ulici ter bo križala tudi tramvajski tir na Zaloški cesti poleg škempeterske cerkve. Vojne bodo morali seveda tako urediti, da ne bo oviran tramvajski in cestni promet.

u- Belokrajnskim krošnjarjem se je zgodila krivica. Pred nekaj dnevi smo poročali o aretaciji številnih krošnjarjev v Ljubljani, ki so krošnjarili in prodajali po mestu razno manufakturno blago. Po aretaciji pa so se morali na policijski pripravi, da so postopali nepravilno, kati vsi belokrajnski krošnjarji so imeli zadevno oblastveno dovoljenje za krošnjarenje ter so bili tudi oproščeni vsake krivde in kazni. S sodiščem seveda krošnjarji niso imeli nobenih opravkov.

Pri utrujenosti, razdraženosti, tesnobi, nespanju, srčnih nadlogah, tesnobi v prsih poživi naravna »Franz Josefovna« grenčica trajno obkroži v trebuhu in učinkuje pomirjevalno na njeno valovanje.

nekdanjim tenorjem in opernim režiserjem našega gledališča, pripravila pa se v Skrbinski režijski šolama Ascha »Bog mar ščevanja«.

Popravi! V včerajšnjem poročilu o knji g. »Sana malice« se avtor imenuje dr. Stojan Lazič. Pravilno je dr. Stojan Lasič. Pise omenjene knjige je namreč po rodu Slovence in je bil nekaj časa odvetnik v Gorici in Ljubljani, sedaj pa biva stalno v Beogradu. Njegova knjiga »Sana malice« je torej vredna leme večje pozornosti avtorjevih očij rojakov.

»Priatelj živali« se imenuje četrtletni časopis, ki ga je začelo izdajati kot svoje glasilo Slovensko društvo za varstvo živali v Ljubljani. Prva številka prinaša med drugim članek dr. Stanka Brvka »Koriste in škodljivost živali«, dr. K. Haencla izvajanja o smotnem varstvu ptic, Stanka Tomšiča poročilo o načrtu jugoslovanskega zakona o varstvu živali in rastlin, članek živilozdravnika Fr. Rebernika »Potreba bolnice za živali«, pesem Vlad. Kapusa in obilo drobne gradiva. Časopis je ilustriran.

Se časopis o živalih v Zagrebu je pravkar prišel izhajati mesečni »Žoološki vrtič«, ki je edini srbskohrvatski časopis te vrste. Prva številka je priobčila članke: »O postanku in razviku žooloških vrtov«, »Lavci«, »Divlja paka«, »Zerdavci«, »Mala zelena paniga tigrica«, »Ciklamci«, »Sednja po zagrebčakom žoološkem vrtu« drobne vesti in društvena poročila. Časopis je ilustriran;

Da se zavarujemo proti krizi.

Da si ohranimo telesno in duševno ravnotežje v našem času depresije in skrbi, je potrebno v prvi vrsti, da si ohranimo zdravje. Poteškoče se nam zde večje, ako je naše zdravje slabo.

Pomnite, da zavisi zdravje od vrednosti in pravilnosti prehrane. Naša redna hrana vsebuje premalo hranivosti, zato je potreb-

no, da jo spoštujemo s hrano, ki je izredno bogata na vseh onih snoveh, ki dajejo zdravje in energijo. Ovratnina je dragocena in ekonomska hrana. To sta za današnje čase dve važni lastnosti, ker moramo stremeti za tem, da dobimo za vsak izdelek kolikor največjo možno vrednost.

u- Zanimivosti iz bioskopov. Veliki film »Beli demon«, ki nam nudi zanimiv in podroben vpogled v zločinsko mednarodno organizacijo tihotapcev in prekupčevalcev kokaina, morfija in drugih mamil, je po svoji vsebini tako napet, da gledalec skoro ne da dihati. Senzacija sledi senzaciji. Na najbolj rafiniran način se znajno zločinci spretno izmikati svojim zasledovalcem, po vsem svetu imajo nastavljen svoje zaupnike, ki zabeljujejo nesrečne žrtve in jih love v svoje mreže. Po vseh vlemestih, po velikih hotelih in razkošnih zabaviščih, zlasti v pristaniških mestih, po parkih in drugod, vsepovedno nam letimo na agente zločinske organizacije. Film »Beli demon«, je bil prvotno v Nemčiji prepovedan. Kasneje so uvideli, da je mnogo boljše, da človeštvo spozna opasnost, ki mu prete s strani teh podležih in film so dovolili brez vseh izrezkov. V glavni vlogi igrajo Hans Albers, Greda Maurus, Trude v Molo in Peter Lorre. Dejanje se godi v Hamburgu, Parizu, v Španiji in na velikem oceanemskem parniku Ufa se ni strahla stroškov ter je tako dogotovila film, ki bo tudi pri nas zbudilo slošno senzacijo. — Kaj pa ZKD? Da so bili prijatelji lepih filmov s tokratnim filmskim sporedom ZKD zelo zadovoljni, je pokazal že včerajšnji poset pri tem filmu Brigita Helm je v filmu »Divne lazi Nine Petrovne« znova okarala publiko. Ta vloga je nedvomno njena najodličnejša kreacija. Z elegantnim Francom Lederjem, ki predstavlja mladega ruskega častnika, predstavlja tak ljubavi par, da gre tragedija in smrt lepočiste Nine vsakomur do srca. Vsebinska filma je res presretna. Film se bo predvajal še danes ob 14 in jutri ob 11. v Elitnem kinu Matiči.

u- Za Pomozno akcijo mestne občine. Za podpiranje brezposelnih in potrebnih so darovali trdkice: A. Sarabon 200 kg riža, A. Vovk 200 kg ješenja in Ivan Božič 300 Din Iskretna hvala! Naj slede tem trdkam še druge in terujejo za potrebne bodisi v blagu ali denarju. Še je v Ljubljani precej močnih trdk, ki se še niso odzvale letošnjo zimo svoji socialni dolžnosti. Naval prosilcev na socialni politični urad še ni pomehal. Prišlo je zelo mnogo novih prosilcev, ki so dajali že izhajati s priharki boljših in mogoče tudi s kreditom. Sedaj pa je počasi oboje Zime pa še ni konec in tudi za zaslužek so se sili izslediti. Ponovno se naprošajo vsi prizadeti, da nibe ne odlovi plačilnega izkaza za prispevek delodajalcev in delojemalcev, ki jih sedaj razlašajo mesečni »razenci«. Če se bodo vsi odvali, bo Pomozna akcija lahko vršila svoje delo še naprej v isti meri kakor doslej in s tem bodo obvarovani naši potrební sosedščani pred najhušim, pred gladom.

u- Zaključena akcija RK. Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani je zaključil svojo občinsko akcijo in se sprejema novih prošelj.

u- Odbor Črno-bele redute sporoča vabljencem, da je iz prijaznosti prevzela patronat nad častnim damskim komitejem ga Anči Kramerjeva, soproga g. ministra dr. Alberta Kramerja.

Živiljenjsko radost, delovno moč čutite samo tedaj, ako vaši notranji organi (žolodec, jetra, ledvice) dobro funkcionirajo, če sta vaše telo in kri prosta tujih snovi, kar se zgodi s Saxlehnerjevo grenčico HUNYADI JANOS, izpižo jutraj na tešče pol kozarca, popolnoma naravnim potom. Pazite na etiketo z rdečim srednjim poljem! Dobiva se v lekarnah, drogerijah in vseh boljših trgovinah.

u- Lutkovno gledališče na Taboru. Jutri ob 16. bo repriza uspele ize »Čašperček z mazovalcem« v truh denjkih, ki je pri premieri žela vsestransko priznanje in napolnila dvorano smeha željnih otrok in staršev.

u- Krajevna organizacija JRKD za dvorski okraj (IX. in X. volišče) v Ljubljani vabi svoje članstvo in somišljenike na 1. redno letno skupščino, ki bo danes ob pol 20 v gostini »Pod lipco« na Borštnikovem trgu.

u- Smrt ugledne hišne posestnice. V svoji hiši, pred Škofijo št. 11 je po daljšem bolehanju umrla ugledna Ljubljanka gđ. Josipina Jancigajeva Dosegla je lepo starost 79 let. Vse življenje je bila vzor poštenosti in vneto bogaboječnosti. K večnemu počitku jo bodo položili v rodniško grobnico. Pokopnici naj bo ohranjen lep spomin!

u- Krajevna organizacija JRKD za Bežigrad v Ljubljani sma danes ob 19.30 letni občni zbor v gostini »Fortuna« na Vodovodni cesti. Vabijo se vsi člani somišljeniki, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo.

u- Srbsko-pravoslavna cerkvena občina v Ljubljani vabi svoje člane s rodinami, da se polnoštevilno udeležijo parastosu, ki ga priredi občina danes ob 11. v kapelici na Taboru za pokoj duše tragično preminilega svojega odličnega, vzelaslužnega člana in soustanovitelja občine, trgovca g. Emila Dobriča.

u- Ne mladič, temveč »znanec« socialne in planinske pisatelj dr. Henrik Tuma — bi se bilo moralo včeraj glasiti v poročilu o kulturno-glasbenem večeru Svobode in Zarje. Neljubo tiakovno pomoto s tem popravljamo.

u- Poškodovanci. Posstnikova žena Marija Cernetova v Zgornji Šiški je prireči včera, zjutraj ed domaćemu psu, ki so ga nabavili pred nekaj dnevi. Pes je tedaj popadel gospodinjko za roko in jo hudo ugriznil. Neznani pes je nadalje popadel brezposelnega delavca Toma Miškulinu na cesti v bližini Kranja. Ugriznil ga je v desno nogo. 19 letni posestnikov sin Pavle Pekarič iz Podgorci pri Polhovem Gradcu pa je včeraj padel na cesti pod voz in dobil zelo hude poškodbe na glavi in po vsem životu. Poškodovanci se zdravijo v splošni bolnici.

u- Strupen obisk v uredništvu. Prišel je v uredništvo prijazen možakar iz Poljanske doline in potegnil izpod suknje s časopisnim papirjem zamašen štefan. Ze se je zdelo, da je zadisalo po slavnem poljanskem brinjevcu, ampak zmota — am je hudo segla v srce, ker je bil v štefanu namesto žilnatih poljanske dišave dolg pisan modras. Stari Brodovec iz Kopačnice nad Gorenjo vasjo, ki se piše za Jurija Černca, je hudo poštast ujel v Lovskem brdu nad Poljanami torej tam v onih sončnih krajih pod Blegošem, ki jih je dr. Ivan Tavčar tako čudovito opisal v svojem najlepšem delu »Cvetje v jeseni«. Možak je star in izkušeni lovec strupenih kač in jih je nesteto polovil tudi v Ameriki. Ta čudni gost nas je najbolj preplačil, da je konec zime in da bo kmalu vesela pomlad.

u- Preporočil ima zvečer podaljšano plesno valjo in maskarado. Začetek točno ob 20. Sprevid mask, ki ga vodi g. Jenko, bo ob 21. Igra popularni in priznani jazz »Rony« Jedačo in pijačo bo nudil dobro založeni buffet. Ker je to edinstvena dijaška prireditev v pustnem času, upamo, da bo dijaštvo obiskalo našo prireditev.

u- Društvo slepih poklanja 100 Din rodinam univ. profesorja Hadžija namestu cvetja na grob blagopokojne gospe Mary grofice Paumgarten.

Iz Maribora

u- Zborovanje učiteljskega društva za mesto Maribor se je vršilo v četrtak pod vodstvom g. Hodevarja. Učiteljsko obsoja škodljivo početje nekaterih nekdanjih politikov ter enodusno odobrava spomenik o narodnega odbora. Z odobranjem je bilo sprejeto poročilo o delovanju učiteljskega društva v Mariboru, kateremu je društvo nakazalo podporo v znesku 1000 Din. Sekcija je pokrenila akcijo za skupno delovanje vseh narodno obrambnih društev v obrežnih krajih. Na sestanku, ki se je vršil v sredo 15. t. m., so sodelovali zastopniki vseh obrambnih društev v Mariboru in so sklenili, naj vodi to enotno delovanje Narodna Odrbana. Poročilo odbornikov je sledilo predavanje g. Hrena o organizaciji in članstvu, ki je orisalo razvoj učiteljskega stanu in učiteljske organizacije.

PUSTNO
SOBOTO

PLES „GRAFIKE“

V KAZINI
Orkester »Grafike«

na to zahtevo je omenjena trojca takoj izstopila.

Bronislav Huberman o Panepropi. Znameniti umetnik Bronislav Huberman je zadal v Berlinu spis »Vaterland Europa«, ki se v njem izreka za Paneprop v smislu koncepcije Coudenhova - Kalgereja. Na vprašanje, kako pr de umetnik, ki se je cela desetletja posvečal izključno umetnosti, kar čez noč do politične izpovedi, odgovarja Huberman tako-le: »S pojmom umetnosti je združena tudi neka socialna funkcija. Ali sem torej res napravil tako velik ekok od moje socialne funkcije, ki je bila v tem, da nekaj tisočim ljudj pripravim dve uri duševne povzdige do nove funkcije, ki ž njó — po pravici ali ne, vendar pa s fanatično vero, — prispevam k trajni duhovni in gmojni povzdigi kakih 400 milijonov ljudi?«

Znanihi pojavi Prenehel je izhajati Časopis češkega muzeja, ki ga je ustanovil Palacky in ki je več kot sto let kljuboval trdotam časa in razmer. Po prevaru in živeli od državnih subvencij in ko so bile le-te znizane na najnižjo mero, je odklenalo tudi Časopis Omenjeni časopis je bil nekoč dobro znan tudi v krogu slovenskih kulturnih delavcev, zlasti v prvi polovici 19. stoletja — Almanah Gotha, znan po vsem svetu zaradi podrobnih podatkov o dinastijah, državah, vladah in diplomaciji, letos prvič odkar obstoji ni mozel iziti v nemškem jeziku. Založništvo se je omejilo samo na francosko »dajo, ki jo bo lahko razpealo v inozemstvu.

a. Dinar k dinarju nosijo polagati in pripevati k toudi za zgradbo protituberkuloznega zbirališča tudi okoliščina: Maribor. Mnogo je povpraševanja, kakaj ta akcija ni razširjena tudi na okolišne občine: Studec, Porečje, Tezno in Krčevina. Ker je bilo na javniški seji Protituberkulozne lige sklenjeno, da se najprej zaprosijo pristojne občine za naklonjenost in za seznanitev vseh hišnih lastnikov, je upati, da bo želja javnosti čimprej ustrežena. Od časa do časa vprašujejo tudi nekateri na javniški iz Maribora, kakaj se pri njih ne nabirajo prispevki za ta namen. Ker je vsaj akcija šele v razvoju, prosijo Protituberkulozno ligo vse prizadele, naj se prijavijo osebno ali pa z dopisnico pri urealnih mariborskih listov, odnosno na telefonsko številko 2165 sporočijo svoje želje, nakar bo takoj ustreženo. Zaradi prevelikega protituberkuloznega dispanzera iz dotedanjih prostorov v Gregorčičevi ulici št. 6 v Zdravstveni dom v Korosčevi ulici 3, je poslovalje dispanzerja prekinjeno od 1. marca. Ta dan prične dispanzer takoj zopet redno poslovati.

a. Nedeljsko predavanje JSJU Napredok opade, ker je predavatelj, narodni poslanec dr. Stane Rape po brzojavnem povabilu iz Beograda najno zadržan.

a. Prvi letosnji premenadni koncert bo priredila jutri v primeru toplega in sončnega vremena mariborska vojaška godba med 11 in 12.30 v mestnem parku.

a. Družabni večer Glasbene matice bo drevi ob 20 v Narodnem domu.

a. Nova organizacija JRKD se pripravja v vrstah kamniških naprednjakov v mariborski okolici. Ustanovni sestanek bo v najbližjem času.

a. Petrov blagor. Brivec g. Stojšek je ušel pred dnevi v Dravi tik Kamnice 7 kg težkega soma, kar ni prepogosta sreča naših ribičev.

a. Avtobusna vožnja v Reko. Danes ob 14 bo mestno avtobusno podjetje postavilo pred avtobusno postajo na Glavnem trgu svoje avtobuse, ki bodo na razpolago izletnikom k Pohorskem domu.

Odhod z Glavnega trga točno ob 14.15 povratek v Maribor pa v nedeljo ob 22 iz Radvanja od gostilne Psunder. Nadalje na navedila in podrobnosti se izvedo pri potnem maršalu ravnatelju g. Boltarzarju.

a. Vlom. V eri preteklih noči so v vili neznani zlikovci v vilo g. Damija v Kamniški grabi in prepičili železno pregrado med oknom iz stanovanja so odnesli vse posteljnino ter druge malenkosti v skupni vrednosti nad 1000 Din. Po družnih vdomilnih poizvedujejo orožniki.

Iz Celja

a. Spremembe v občinski upravi za Celje-okolico. Z odlokom g. bana dravske banovine z dne 15. t. m. so bili razrešeni člani občinske uprave občine Celje-okolice: Franc Dorn, Ivan Glušček, Josip Pisker in Jurij Strenčan.

a. Ljudsko vseučilišče. V ponedeljek ob 20 bo predaval v risalnici meščanske šole g. dr. Cvetko Stribar iz Celja o fašizmu hitlerjanstvu in komunizmu. Opozorjamo občinstvo iz Celja in okolice na to aktualno in zanimivo predavanje.

a. Z obrtniškega zborovanja, ki ga je priredila celjska podružnica Društva jugoslovenskih obrtnikov 12. t. m. dopoldne v veliki dvorani Narodnega doma, so bile poslano nadomestna brožurka Nj. Vel. kralju ter pozdravne brožurke predsedniku vlade g. dr. Milana Sršiču, ministru g. dr. Alberta Kramarju, ministru za trgovino in industrijo g. dr. Vilja Šumenkoviču in g. banu dr. Dragu Marušiču.

a. Danes ob 20. se bo vršil »Sočine veseli družabni večer v Narodnem domu. Prireditelj bo imela predpustni značaj, je pa namenjena tudi, da olajša budo brezposelnim, ker je čisti dobiček dohodov podporinim akcijam obeh celjskih občin in društveni podporni akciji. V tem namenu naj se pokaže tudi, kako se čutijo Primorci skupni z rojaki svoje sedanje ožje domovine. Ta skupnost se bo pokazala tudi v tem, da na bogatem spodu sodelujejo tudi dve odlični celjski dami z izbranimi pevskimi točkami. Gotovo se bo za skupnost tudi pokazala v obilnem odzivu občinstva iz vseh krajev in vseh slojev Vstopnina 5 Din. Bogato založen bufet, h kateremu so v prvi vrsti prispevale narodne celjske jame. Provostnina vina. Dve godbi. Obilna poljubna. Vsi naj pridejo žilane vože, druga žida lahko ostane doma.

a. Javna mestna knjižnica, ki jo vodi z veliko ljubizno in postrkovnostjo strok učiteljica gđ. Vera Levstikova, je štela do konca leta 8160 knjig in 2070 članov. Knjižnica je imela 203 poslovalne dni in 13.211 obiskov ter izposoja 29.073 knjig; od teh je bilo 23.179 neposlovalnih (16.467 slovenskih in arhivskih ter 11.712 nemških) ter 894 poslovalnih in znanstvenih del. Od otvoritve 1. marca 1927 do konca 1. 1932 je izposojila 130.264 knjig. Knjižnica je odprta vsak dan, izvenredno ponedeljek in srede in sicer od delavskih od 18. do 20. ob nedeljah in praznikih pa od 10. do 12. dopoldne.

a. Tragična smrt gostilničarja pod vlakom. V sredo 15. t. m. okrog 18. je skočil 76 letni gostilničar in posestnik Fran Dubelak v Storač, ki je imel pred leti v našem gostilno g. Kirbiša v Celju, blizu avtoje hiše v Storač pod vlak, ki ga je strašno razmesaril. Vzrok obupnega dejanja ni znan.

a. Hlapec Jernej. Umri je v četrtek na Bregu 24 pri Celju 71 letni hlapec Franc Gajšek. Do nedavnega odpusta iz službe je služil okrog 40 let pri tvrdki Rakusch v Celju.

a. Razburljiv nočni doživljaj stražnika. V četrtek okrog 22.30 je čul službovajoči stražnik, ko je korakal po Cesti na grad v Zavodni mimo kamnoseške delavnice g. Čamernika neko šušljanje, ki je prihajalo s travnika poleg delavnice, kjer ima lačen ni upravitelj v p. g. Josip Komar svoj čeljenjak. Stražnik je stopil na travnik in prisluškoval. Naenadoma sta se pojavila poleg njega dva neznana moška, ga napadla, su nila v 80 m globok jarek in nato pobegnila. Ko je stražnik vstal, je opazil v razdalji 150 korakov neznane moškega, ki je nese na hrbtno koš. Stražnik mu je šel di in ga dohitel pri prvi čez Voglajno na ovinku Ceste na grad. Ko je vprašal neznance, kaj nosi v pokritem košu, je neznance odvrnil, da se seli Stražnik mu je napovedal aretacijo, neznane pa je neznadoma izvel iz čepa nož in zamahnil proti stražniku. Ta je s gumijevko nekoliko prestregel zamah, tako da mu je ostrih na noža prerezala le plašč in levo blaznico. Napadalec je nato zagnal koš v stražnika. Stražnik je padel, neznane pa

je pobegnil v smeri proti Staremu gradu. Stražnik je v spremstvu brivskega mojstra g. Ivana Zelencnika ki je prišel slučajno po cesti, pohitel za neznancem. Ko sta stražnik in g. Zelencnik oprezovala na cesti pod Starim gradom, je prišel proti njima kamen v velikosti nogometne žoge. Gosp. Zelencnik je nato ustrelil s svojim samokresom, a ni nikogar zadel. V košu so našli

Gospodarstvo

Bilanca Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani

Včeraj 17. t. m. se je vršila bilanca seja Kreditnega zavoda za trgovino in industrijo v Ljubljani. Dobička izkazuje zavod 2 milijona 326.795,50 Din nasproti 2.646.169,84 Din v letu 1931. (brez prenosa iz prejšnjih let). Na seji se je sklenilo, predlagati obnoven zboru, da se izplača 9% dividenda (za leto 1931. se je plačala 10% dividenda). Reservni fond se dotira z 900.000 Din, penzijski fond pa s 100.000 Din. Bilanca 31. decembra leta 1932. nam kaže naslednje številke (v Din):

Aktiva:		
blagajna	10.436.083,17	
menice	43.827.964,95	
vrednostni papirji	15.493.170,99	
konzorcialni računi	9.145.409,54	
debitorji:		
nakazbe vista	6.458.488,56	
dolžniki	195.398.120,71	191.856.609,27
report		20.370.312,58
inventar		1—
realitete		825.856,25
garancije	2.292.994—	
		291.955.408,05
Pasiva:		
glavnica	12.500.000—	
rezervni fond:		
redni	1.250.000—	
izredni	7.800.000—	
za dubiozne terjatve	4.000.000—	
ažijski	3.750.000—	16.800.000—
trate		733.479,88
vložne knjžice		58.833.567,02
kreditirji		20.132.520,41
nedvignjena dividenda		750—
dobiček:		
prenos iz leta 1931.	629.295,74	
za leto 1932.	2.325.795,50	2.955.091,24
garancije	12.292.994—	
		291.955.408,05

Kreditni zavod je prva naša banka, ki je letos objavila bilanco za lansko leto. Kakor je iz gori navedenih postavk razvidno, je bilanca zavoda pri današnjih razmerah prav ugodna. Kljub najhujši gospodarski stiski se je upravi zavoda s smotnim delom posrečilo obvarovati zavod budih izgub, ki so dandanes zaradi nenavadnih razmer sicer na dnevnem redu, in zaključiti račune skoro z istim dobičkom kakor v letu 1931.

Na seji se je dalje sklenilo, da se bo občni zbor delničarjev vršil 18. marca.

Povpraševanje po našem blagu

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine prinaša v svojem »Glasniku« posebno rubriko pod naslovom »Povpraševanje po našem blagu«, ki jo sestavlja sistematično na osnovi vprašanj, ki mu dosepejo iz tujine. Ta rubrika je grupirana po raznih predmetih, ki se iščejo v inozemstvu, ter prinaša tudi naslove tvrdk, ki žele zastopati naše izvoznike.

Da bi se čim racionalneje in učinkoviteje izkoriščal ta naslovni material in da bi se nudil tujim zanimancem samo tak certifikatni material, ki je glede na vrste, cene in prodajne pogoje v skladu z zahtevami posameznih tujih tržišč, se naprošajo naši izvozniki, da zavodu, sklicujoči se na odnose številke te rubrike, pošiljajo s svojimi vprašanji obnem tudi konkretne ponudbe, ki naj vsebujejo vse potrebne podatke za zaključevanje poslov. Istočasno naj se pošiljajo, kolikor to zahteva ponujano blago, tudi vzorci. Zavod lahko večkrat že na osnovi take ponudbe javi zanimancu, ali ima njegova ponudba po danih prilikah upanje na uspeh, odnosno obvesti interesenta potem, ko napoti ponudbo tujemu zanimancu. V pozitivnem primeru potem stavi tujega zanimanca s ponudnikom v neposredno zvezo v svrhu zaključitve posla. Pri dajanju naslovov zavod ne prevzema nikake odgovornosti za bonitet tujih tvrdk.

V primeru, da zainteresirana tvrdka išče novih možnosti za plaširanje svojih proizvodov v tujini, se objavi njena ponudba v posebnem biltenu, ki se brezplačno dostavlja tujim zanimancem.

Proizvodilne lesne industrije: 1010: Barcelona: lesno ogelje; 1019: Genova: razen les; 1406: Milano: zastopnik za les, zlasti za gredje (hlode) »U. T. e. 1349: Amsterdam: zastopnik za hrastove in bukovne dogle; 1482: Haifa: les za zaboje in pritlični dogle; 1800: Marseille: zastopnik za razen les; 1801: Berlin: hrastovi železniški pragi in hrastovi gradbeni les (za Holandsko, Belgijo in Španijo).

Proizvodni sadjarstva in vinarstva: 818: Berlin: češnje, marmelada in vino (kompenzacijski posel); 1007: Bruselj: suhe češnje; 1590: Anvers: sveže in suho sadje za Belgijo in kolonije; 1613: Dunaj: lahka vina za prekomorski izvoz.

Razni kmetijski in silni proizvodi: 1015: Milano: razni kmetijski in živilni proizvodi; 1565: San Francisco: šampinjoni (kukmak-gobe); 1590: Anvers: čebula in živilni proizvodi (sir, sirove meso itd.); 1698: Angers (Francija): predivo; 1800: Marseille: zastopnik za žitarice, semenje, olje in kmetijske pridelke splošno.

Perutnina, živornarje in ribarstvo: 1007: Bruselj: sardine; 1011: Milano: zastopnik za jajca in perutnino; 1118: Dunaj: suha čeva; 1121: Basel: zastopnik za jajca; 1265: Milano: zastopnik za jajca in zaklano perutnino; 1625: Zeneva: loj; 1660: Pariz: perje perutnine (zlasti za postelje); 1676: Milano: mesni proizvodi; 1800: Marseille: zastopnik za konjsko žimo in volno; 1801: Berlin: ovni (za Francijo), suha čeva (za Holandsko).

Razno: 1017: Milano: sirovine za industrijo papirja; 1250: Budimpešta: nini; 1345: Hamburg: verige, orodje in sileno za

panj čebel, ki so ga neznanci odnesli iz čebelnjaka g. Močana. Stročice so že na sledu Tatovi so se izani ukradli g. Močana dva panja čebel. Ob tej priliki ponovno povdarjamo, da je že skrajni čas, da dobi celjska policija nujno potrebno orožje.

a. Elitni kino Union. Danes ob pol 17. in pol 21. zvočna opereta »Dve srci« en utrip in dve zvočni prodigri.

izvoz v prekomorske dežele; 1405: Milano: lepilo za obutev; 1411: Solun: serum proti živimskim boleznim; 1428: Candia: izvoz raznega blaga; 1563: Genova: vrvice, vrvi, prti; 1590: Anvers: razne sirovine; 1613: Dunaj: sirova smola za industrijo papirja; 1684: Bruselj: drogerijski predmeti; 1695: Barcelona: zastopnik za izvozno blago vobce; 1641: Minneapolis: čevlji, igračke; 1800: Marseille: zastopnik za porcelansko in stekleno blago.

Gospodarske vesti

— Lombard na klirnske terjatve v Čekoslovaški. Visoka neizvršena dobro, imetja Čekoslovaške v klirnskem prometu z Jugoslavijo (saldo znaša tu 120 milijonov Kč) najraje z Rumunju, Grčijo in Bolgarijo so povzročila nekaj zastoj čekoslovaškega izvoza v te države. Izvozniki morajo potem, ko je dolžnik v omenjenih državah že poravnal svoj dolg na klirnski račun, čakati zaradi neizvršene salda še nekaj mesecev na izplačilo. Ta okolnost se je pokazala kot občutna ovira za izvoz. Zato je Narodna banka sklenila uvesti lombardiranje terjatve v klirngu, in sicer pri zelo ugodni obrestni meri 3% %. Čekoslovaški izvozniki, na čigar račun je jugoslovenski (ali rumunski, grški, bolgarski) dolžnik že izvršil vplačilo v klirngu, lahko na podlagi obvestila o izvršenem vplačilu dolžnika dobi od Narodne banke (preko Zemске banke) lombardni kredit v višini 75 % dobroimetja, če je pričakovati da bo dotično dobroimetje prišlo po vrstnem redu v klirngu do izplačila vsaj v 3 ali 4 mesecih. Odkod Narodne banke je bil v krogu čekoslovaških izvoznikov sprejet s splošno m odobrovanjem.

— Plaćevanje prispevkov po zakonu o naknadnih in izrednih kreditih. Zaradi pravilnega izvrševanja zakona o naknadnih in izrednih kreditih k proračunu za 1. 1932/33. s katerim so izvršene nekatere izpremembe zakona o neposrednih davkih glede plačevanja prispevka za leto 1933. je finančno ministristvo odredilo glede uslužbenškega davka, da je zaradi pravilne stopnje za ta prispevek vzeti letno vsoto davka in se na ta način ugotovi letna vsota prispevka. Ako je tako izračunani prispevek manjši od 50 par se po členu 6. zakona o neposrednih davkih ne plača nič, če pa zneso 50 par ali več, se začne plačati na 1 Din. Za osebe, katerih letni prispevek znaša manj kakor 12 Din morejo službovalci ta znesek plačati v tromesečnih ali polletnih obrokih za nazaj. Pri obeh osebah, pri katerih znaša ta prispevek letno 12 Din ali več, se mora plačati hkratu z uslužbenškim davkom. Pri osebah ki plačujejo uslužbenški davek z markicami, veljajo ista načela in se mora plačati v enem mesecu, v katerem del letnega zadolženja preteklih mesecev dosežejo toliko vsoto kolikor znaša nabavna cena poedine markice. Na primer: »Neke oseba plača mesečno 4 Dn uslužbenškega davka. Letni davek znaša 48 Din. Prispevek po stopnji od 1% bi znašal letno 48 par, pa se zaradi tega ne plača nič. — Neke oseba plača mesečno 6 Din uslužbenškega davka ali letno 72 Din. Prispevek po stopnji od 1% znaša 72 par, zaokroži ti se mora na 1 Din, plača pa se v mesecu juniju za prvo polletje 50 par in v mesecu decembru 50 par za drugo polletje. — Neke oseba plača mesečno uslužbenškega davka 63 Din letno 756 Din. Prispevek znaša 7,56 Din ali zaokroženo 8 Din letno. Plačati mora 1. marca, 1. junija, 1. septembra in 1. decembra vsakokrat po 2 Din. — Neke oseba plača 98 Din mesečno letno 1.176 Din. Prispevek znaša 11,76 Din ali zaokroženo 12 Din letno. Plačati mora mesečno po 1 Din. V kolikor bi v teku leta nastala povišanje ali znižanje prejemkov, se po pravi prispevka izvrši po gornjih navodilih.

— Izvoz v Nemčijo po kompenzacijskem potu. Izvozniki, ki se zanimajo za izvoz vagonskega blaga v Nemčijo, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine z naznačbo količine dotičnega blaga, približne cene in časa odposiljavitve. V poštev prihajajo samo večji izvozniki proizvodov. — Zaradi večjega bančnega poloma prizadeti rojaki v Kaliforniji. Pretekli mesec je ustavila plačila California National Bank v Sacramentu. Zaradi poloma te banke je 80% vseh vlog tamošnjih jugoslovenskih rojakov prizadetih.

— Pobiranje trošarine na mešanico bencina in spirita. Ker se od 15. t. m. v smislu opombe 11. člena 4. zakona o izpremembah in dopolnitvah v zakonu o državnih trošarinah mora za pogon motorjev rabiti mešanico bencina in spirita in ker izvestne samoupravne enice, banovine in občine, pobirajo banovinsko in občinsko trošarino tako na bencin kakor na spirit, je finančni minister z rešenjem z dne 17. t. m. da bi se doseglo enotno postopanje glede plačevanja samoupravnih trošarin na omejeno mešanico, izdal poljsko naslednje vsebine: Od 15. t. m. se banovinska in občinska trošarina na to mešanico, v kolikor je odobrena, mora pobirati v isti višini kakor na bencin iste količine. Nikaka samoupravna trošarina, banovinska ali občinska, se ne more pobirati posebej na bencin in posebej na spirit, namenjen ali uporabljen za mešanico, ker je tak spirit oproščen tudi državne trošarine.

— Prioritetne bive žužne železnice. Madžarska je, kakor poročajo tuji listi, v zaostanku z zadnjim obromkom 1. 1931 na prioritetne bive žužne železnice in štiri letnimi obroki 1. 1932. Glede zadnjega obroka 1. 1931 in prvih dveh obromkov 1. 1932 je pariski obligacijski fond sklenil z Madžarsko dogovor, po katerem bo Madžarska poravnala svoje obvenosti v obliki prioritetne bive žužne železnice, ki jih je na javnem trgu kupila za šilinge in stavila fondu na razpolago. Glede plačanja zadnjih dveh zaostalih obromkov se še ni nič ukrenilo. Tudi Jugoslavija še ni plačala zadnjih treh četrtletnih obromkov za 1. 1932 v znesku 4,35 milijonov zlatih frankov. Sedaj pa

se je posrečilo skleniti z Jugoslavijo sporazum, po katerem bo Jugoslavija v korist fonda stavila na razpolago ustrezen znesek v dinarjih z 20odst. ažinom. Ta znesek se bo uporabil za finansiranje ustreznega blagovnega izvoza.

— Oddaja zakupa restavracije na celjski postaji bo na licitaciji 14. marca pri železniški direkciji v Ljubljani.

Borze

17. februarja.

Na ljubljanski borzi so danes nazadovni tečaji skoro vseh deviz. Popustili so Amsterdam, Berlin, London, New York, Praga in Trst. Le Pariz se je malo dvignil in Bruselj je poleg Curiha ostal neizpremenjen. Avstrijska šiling se je v privatnem klirngu zaključeval po 9 do 9,30 Din.

Na zagrebškem efektinem tržišču je vojna škoda dalja nazadovila. Za kaso je za beležila zaključila po 198.200 in 202. Od ostalih državnih vrednot so le 6 odst. begluške imel zaključek po 32. V drugih vrednotah ni bilo zaključkov.

Devize

Ljubljana. Amsterdam 2303,18 — 2314,54. Berlin 1363,47 — 1374,27. Bruselj 800,79 — 804,73. Curih 1108,35 — 1113,85. London 196,75 — 198,35. New York ček 5705,47 — 5733,73. Pariz 225,32 — 226,44. Praga 169,67 do 170,53. Trst 292,35 — 294,75.

Zagreb. Amsterdam 2303,18 — 2314,54. Berlin 1363,47 — 1374,27. Bruselj 800,79 do 804,73. London 196,75 — 198,35. Milan 292,35 do 294,75. New York kabel 5727,47 — 5755,73. ček 5705,47 — 5733,73. Pariz 225,32 — 226,44. Praga 169,67 — 170,53. Curih 1108,35 do 1113,85.

Curih. Pariz 20,3250. London 17,76. New York 516,50. Bruselj 72,2750. Milan 26,42. Madrid 42,7250. Amsterdam 207,95. Berlin 123,26. Dunaj 73,13 (60,80). Sofia 3,75. Praga 15,31. Varšava 57,90. Atene 2,96. Bukarešta 15,08.

Effekti

Ljubljana. Vojna škoda 200—202, 7% investicijsko 44—48, 8% Blair 39—41, 7% Blair 36,50—38. Trbovlje 145—150.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda za kaso 199—200, za februar 195—200, 7% investicijsko 44—45, 4% agrarne 23—24, 7% Blair 36,50—38, 8% Blair 39—41, 7% posojilo Državne hipotekarne 41—44, 6% begluške 31,50—32. Industrijske vrednote: Impex 50 denar. Sečarana Osijek 135—150, Trbovlje 145 denar; bančne vrednote: Narodna 3800—4100. Privlegirana agrarna 221—223.

Beograd. Vojna škoda promptna zaključka 197 in 200 za februar zaključka 192 in 192,50. 7% investicijsko zaključek 44,50. 4% agrarne zaključek 25,50. 6% begluške zaključek 31,75 in 31. Narodna 4100 blago. Privilegirana agrarna zaključek 222 in 221. Dunaj. Dunaj-Sava-Jadrans 1370, Strata-eisenbaneser 13,75, Trbovljska 18,12. Alpina-Mont 12.

Blagovna tržišča

2170.

+ Chicago. 17. februarja. Začetni tečaj: Pšenica: za mare 47,875, za maj 48,625, za julij 49,75; turščica: za mare 25,375, za maj 27, za julij 28,50; oves: za mare 16,875, za maj 17,125.

+ Winnipeg. 17. februarja. Začetni tečaj: Pšenica: za mare 48,50, za maj 49,375, za julij 50,75.

+ Ljubljanska borza (17. t. m.) Tendence za žito zelo čvrsta. Nudijo se: Pšenica (mlevska) vozina slovenska postaja, plačila 30 dni: baška 76 kg 290 — 292,50; baška 77 kg 297,50 — 300; turščica (mlev. voz. slovs. postaja) plačila 30 dni: času orimerno suha prompna 122,50 — 125; za februar 127,50 — 130; moka (mlevska) vozina slovenska postaja plačila 30 dni: baška: »O« 450 — 455; banatska: »O« 490 do 495.

+ Novosadska blagovna borza (17. t. m.) Tendence stalna. Promet 43 vagonov. — Pšenica: baška, okolica Novi Sad, srednje-baška, gornjebaška, baška poljska, sremska 227,50—230; baška okol. Sombor, gornjebanat, 225—227,50; južnobanat, 222,50—225. Ječmen: baški in sremski, 64/65 kg 110 do 115, pomladni, 66/67 kg 117,50 — 122,50. Turščica: baška in sremska, garantirana 67 — 69; za mare, apr. maj 72,50 — 75; gornjebanatska 66 — 68. Moka: baška in banatska, »O« in »Og« 355 — 370; »2« 335 do 350; »3« 315 — 330; »4« 290 — 300. »7« 200 — 210; »8« 90 — 95. Otrobi: baški in južnih vrelah 72,50 — 75. Fižol: baški in sremski 66/67 117,50 — 120.

+ Somborska blagovna borza (17. t. m.) Tendence neizpremenjena. Promet 45 vagonov. Pšenica, baška, okolica Sombor 225 do 230; gornjebaška in banatska potiska 227,50 do 232,50 sremska, slavonska in banatska 222,50 do 227,50; baška potiska 230 do 235. Ječmen: baški in sremski 63/64 kilogramov 110 do 115, pomladni 67/68 kg 117,50 do 122,50. Turščica: baška, promptna 68 do 80; za mare, april in maj 74 do 76. Moka: baška in banatska »O« in »Og« 355 do 375; »2« 335 — 355; »3« 315 do 330; »4« 290 — 300; »7« 200 — 210; »8« 95 do 100. Otrobi: baški pšenici 70 do 75.

+ Budimpeštanska termišna borza (17. t. m.). Tendence za turščico stalna, za ostalo prijazna. Promet srednje Pšenica: za mare 13,88 do 13,90, za maj 14,10 do 14,12. Rž: za mare 6,96 — 6,97, za maj 7,42 do 7,43. Turščica: za mare 7,46 — 7,48, za julij 7,84 do 7,85.

Žrebanje v drž. razr. loteriji

Dne 15. februarja 1933 so bili izžrebani naslednji dobitki:

5.000 Din št. 45.733
3.000 Din št. 34.451
1.000 Din št. 4.419, 4.443, 4.474, 5.969, 10.890, 22.734, 22.747, 22.759, 35.543, 35.579, 37.013, 37.018, 37.032, 37.056, 37.069, 51.555, 58.303, 62.208, 62.215, 62.236, 62.248, 62.271, 62.275, 65.335, 66.545, 65.382,

Iz življenja in sveta

Velike poplave na Kitajskem

Rumena reka je v kitajski provinci Kansu prestopila bregove in poplavlja pokrajino daleč naokoli

Dva nova izuma

Ogrevalna blazina in polnični svinčnik

Ogrevalna blazina, ki jo segreješ z žlico vode, je eden izmed praktičnih izumov zadnjega časa. Platnena vrečka je napolnjena z nekim praškom, ki prčne oddajati toploto 70 do 80 stopinj čim mu primešaš žlico vode. Ta vrečka pride v drugo gumasto vrečko in se položi kot obkladek na obolelo mesto, ki potrebuje toplote. Obkladek daje s samo to žlico vode 8 do 12 ur toplote. Če je ne potrebuješ toliko časa, položiš platneno vrečko preprosto na mrzlo podlago, n. pr. na kovinasto, in vsa vlaga izpuhti v nekoliko minutah, vrečka se pa shladi.

Po tej proceduri jo segreješ lahko vsak trenutek znova s tem, da prašek malo omočiš. Njegova ogrevalna sposobnost se izčrpa šele po kakšnih 150 urah, na kar ga nadomestiš s praškom v novi platnjeni vre.

čici. To, da je absolutno brez nevarnosti, da je vedno pripravljena in da ne potrebuje nobenega posebnega toplotnega vira, so najzanimivejše prednosti nove ogrevalne blazine.

Polnični svinčnik marsikomu ni preveč všeč, ker se pri težki roki tenka mina rada prelomi. Po drugi strani ne kaže uporabljati debelejših min, ker pač ne pišejo tenko. Praktičen izum odpravlja sedaj te nedostatke. Polnični ima tako debelo mino, da je pripravna za vsako, še tako težko roko, v notranjosti pa ima posebno pripravo za ostrenje mine v obliki majhne nile. Ko se ost obrabi, zadostuje rahel pritisk in mehen obrat, da se mina znova nastri in piše spet tako tenko, kakor si človek želi.

Park smrti

Domačini imenujejo »Park smrti« mesto kačjo farmo v Portu Elisabeth v Južni Afriki. Postaja obstoji dvajset let in je stekla mednarodni sloves s svojimi protistrupami, ki so rešili že na desetisoče človeških življenj.

V parku imajo nad sto dvajset kačjih pasem. Najbolj nevarne kače so seveda zaprte v terarijih iz katerih ne morejo poleteti. Najnevarnejši prebivalec parka je kača mamba. Črna ji pravijo »senca smrti«. To je gozdna kača, ki kakor blisk žveže po vrhovih dreves. Noben človek si ne more z begom rešiti življenja, če ga zasleduje ta strupenica. Mambin otrov pomeni mučno smrt dve uri po ugrizu. Število žrtev mambinega otrova v Južni Afriki vsako leto več tisoč ljudi. Človek bi mislil, da je »park smrti« popolnoma varen pred tatovi. A večkrat krađejo vlomilci redke kače, da bi jih dragoceno prodali nabiralcem. Denar je sveta stvar, in za sluzka potrebni tatovi krađejo celo najbolj nevarne strupenice, samo da nekaj »zaslužijo«.

Novi predsednik bazelske banke

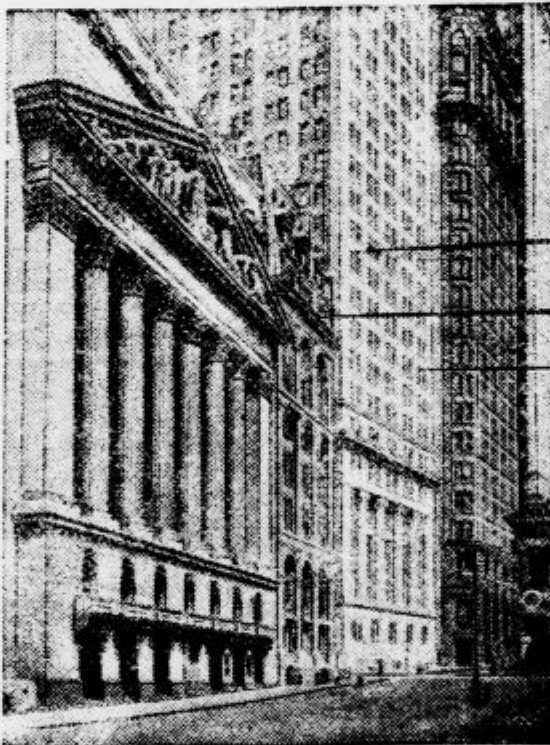

Leon Frazer

dosedanji podpredsednik Banke za mednarodna plačila v Bazlu, je zavlzel po odstopu dosedanjega prezidenta Garracha njegovo mesto

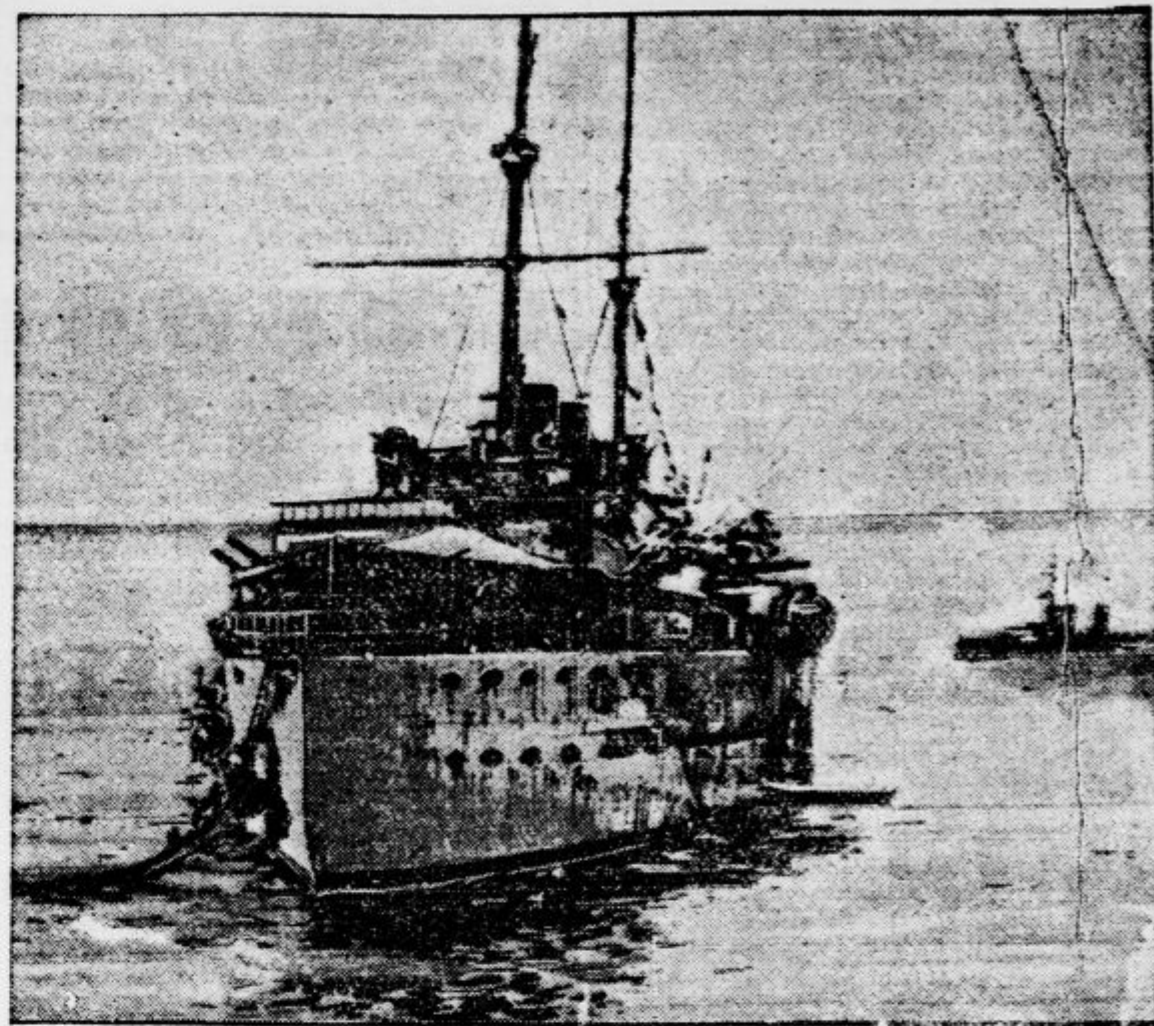
Pri revmatizmu v glavi, ledjih, vlečih, živčnih bolečinah v kolkih, ušesu (Hensenschuss) se uporablja naravna »Franz Josefov« voda z velikim pridom pri vsakdanjem izpiranju prebavnega kanala. Univerzitetne klinike izpričujejo, da je »Franz Josefov« voda posebno v srednjih letih in starostni dobi, izbirno čistilno sredstvo za želodec in čreva. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Newyorška borza

Pogled na borzno poslopje v newyorškem Wallstreetu, kjer je nastala panika zaradi moratorija v državi Michigan

Potem, ko je priletela bomba

Holandska križarka »Sedem Provincie« po eksploziji bombe, ki je pregnala upornika s ladje in izročila križarko v roke pooblaščenim mornarici

Iskanje dedičev

Zavod, ki stalno nadzoruje 200 milijonov oseb

V Parizu eksistira čudno podjetje, ki ima v svojih arhivih vpisanih nad 200 milijonov oseb po imenu, naslovu in rodu. Vsi Francozi so zabeleženi v kartotekah te družbe poleg njih pa tudi mnogo milijonov inozemcev. Če umre kje kakšna oseba brez oporoke, zve to centrala po svojih zastopnikih po vsem svetu v najkrajšem času. Tisti hip stopijo v akcijo genealogi, ki pričnejo raziskovati vsa sorodstvena razmerja pokojnika in dobe tako prav gotovo njegovega dediča oz. dediče, ki večinoma sami ne vedo, da bi lahko kaj podedovali.

Ko so zbrali potrebni podatki in dokumenti, stopi agent družbe za iskanje dedičev k tem srečnejšem in jim pravi: »Podedovali ste veliko imetje. Podpišite to izjavo, da prepuščate polovico tega nam, in vam takoj povemo ime zapustnikov in vse podrobnosti ter vam izročimo potrebne dokumente.« Doslej se še ni zgodilo, da bi kdo takšen predlog zavrnil. Seveda pa ima družba poleg ogromnih dobičkov tudi ogromno dela, stroškov in potov.

Konec komedije z zakonolomom

Francoški pisatelji bodo morali iskati drugih snovi

V Franciji je izšel zakon, ki je zadal smrtni udarec zakonolomski komediji, kajti po tem zakonu se vsa procedura ugotovitve zakonoloma, ki je bila v malo spreminjenih oblikah višek takšne komedije, ne bo več vršila na dosednji način: pod vodstvom prevaranega zakonskega druga se nenadoma pojavi pred nišo, v kateri se vrši greh, policija s komisarjem. Policijski zasedajo stopnice in izhode, komisar odide z nekoliko pogumnimi stražniki pred vrata, za katerimi se praktičar zakonoloma, potrka energično nanje in zahteva, naj se v imenu zakona odprejo. Če se trikatnemu pozivu nihče ne odzove, stopi v akcijo ključavničar, ki vrata v nekoliko minutah odpre.

Nesrečen ali nesrečnica, ki so ju vrželi na ta način, prideta nato pred tribunal, ki ju obsodi vedno enako na 16 frankov globe — pogojno. Po novem zakonu ne bo več mogoče zasadi nobene dame, za sile pogrnjene s plahto, ali gospoda v spodnjih hlačah, kajti zakonec, ki bi hotel zasadi nezvestega druga in flagrantni, bo moral dan in kraj zakonolomskega dejanja napovedati že tedne prej s posebno ulogo na preiskovalnega sodnika in še potem bo ugotovitev dejanja odvisna od dobre volje sodnega. Praktično bo zakonolom odslej torej neugotovljiv. In tako bodo morali francoski avtorji zakonolomskih komedij poiskati končno kakšen nov motiv za svoja dela.

Popolni zakonski mož

Na vprašanje, kako si predstavljajo popolnega zakonskega moža, so odgovorile dijakinje ženske visoke šole v Filadelfiji, skoraj soglasno takole:

Biti mora vitak, a ni treba, da bi bil lep; biti mora krepak, a noben boksač; pjavolasti imajo prednost. Sijajen duh ni važen, pač pa zdrav razum; sposobnost in visoka moralnost ga morata diti. Ni potrebno, da bi bil bogat, a biti mora imovit. Sočutnost, nesebičnost, vrljnost, ljubeznivost, potrpežljivost, ljubezen do žene, otrok in doma, veselost brez površnosti so ostale njegove odlike.

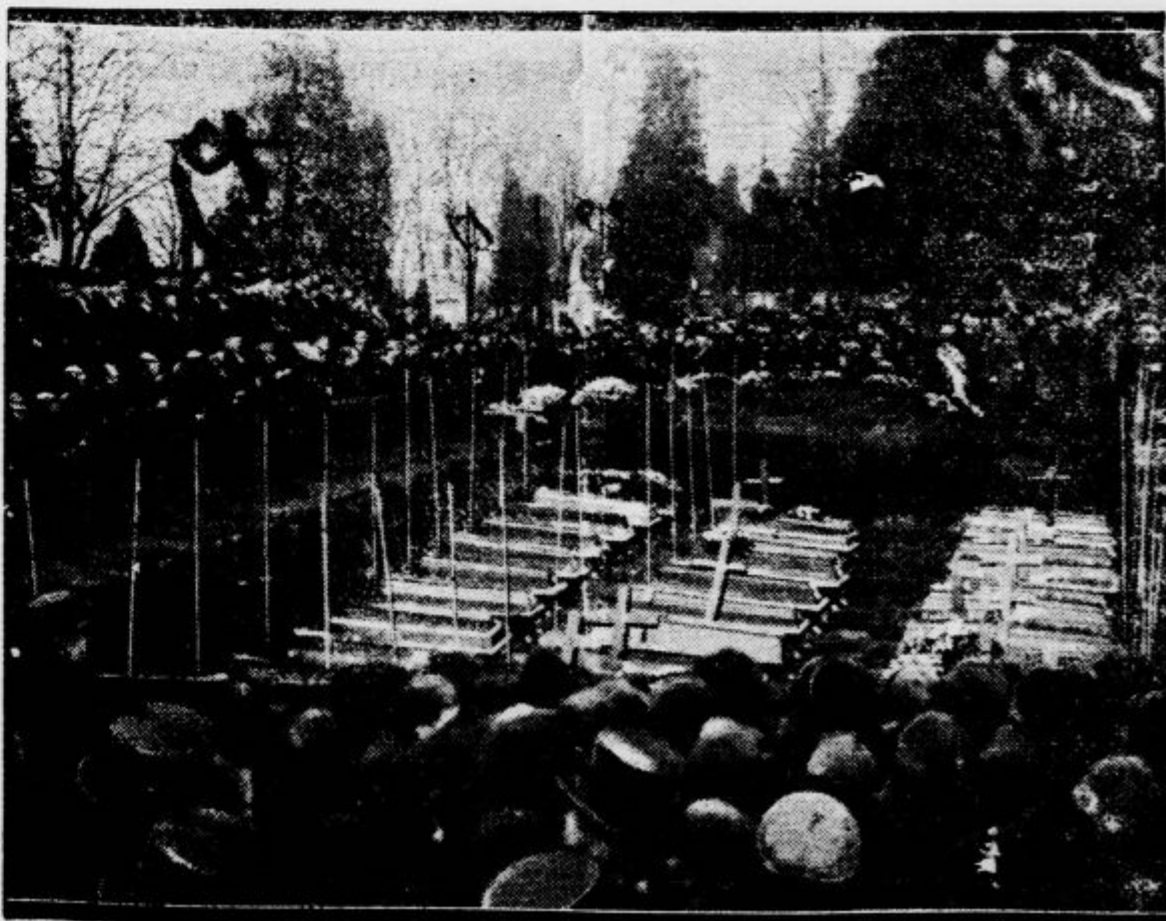
Pogreb grofa Apponyija

Pogreb umrlega madžarskega državljana grofa Alberta Apponyija se je izvršil te dni s pompom, kakršnega Budimpešta po pogrebu Ludovika Kossutha ni več videla. Truplo je ležalo dva dni v palači parlamenta in so ga potem prepeljali ob ogromni udeležbi ljudi v cerkev sv. Matije, kjer so ga položili poleg madžarskih kraljev in večnemu počitku. Pogrebni sprevod je bil dolg poldrugi kilometer in v njem so bili vsi tuji diplomati v Budimpešti, a filharmoniki so igrali najljubše pokojnikove skladbe. Med kakšnim tisočem venecov je vzbujal posebno pozornost Mussohnijev venec, ki je meril dva metra v premeru.

ANEKDOTA

Budimpeštanski kirurg prof. B. je bil znan po svoji jedrnatosti. Nekdo je s spretno operacijo v zadnjem trenutku rešil moža, ki se mu je zahvalil s sledečimi besedami: »Zahvaljujem se ljubemu Bogu in vam, g. profesor, da sem ostal živ.« — »Zahvalite se le mirno samo meni,« je odvrnil kirurg, »ljubi Bog vam ni pomagal, ta je zdravnik za notranje bolezni.«

En sam grob za vse

Žrtve neunkirchenskih katastrof so položili v skupni grob ob ogromni razpisni dostojnosti ljudem

Umetni dragulji

Francoški znanstvenik Moisant je že pred 30 leti izumil kemični postopek za izdelovanje sintetičnih brilantov. Toda njegovi umetni dragulji so bili tako drobni, da niso imeli nobenega praktičnega pomena. Berlinski listi poročajo, da je zdaj nemški raziskovalec dr. Sanftner izboljšal francosko metodo in ustvaril brilante, za katere se zelo zanimajo berlinski draguljarji. Njegovi brilanti so štiri do šestkrat večji od Moisantovih, imajo nad 2 mm v premeru in se torej lahko prodajajo. Po kakovosti, barvi in trajnosti baje presegajo naravne dragulje, ker pridejo iz retorte brez madežev in nedostatkov.

Čuden vzrok letalskih nesreč

Nad angleškim krajem Davyhallinom se je primerilo v zadnjih letih več letalskih nesreč in ljudje so začeli iskati vzrokov z najbolj fantastičnimi domnevmi. Resnica je pa vendarle prekosila domišljijo, da bi se razmeroma preprosta.

Pred kratkim se je dvignilo v zrak letalo, da temeljito preišče vzroke nesreč. Pri bližnjem nad ožjim mestom teh nesreč je pilot hipoma opazil, da prvi proti njemu z veliko brzino drugo letalo. Že je hotel aparat naglo obrniti, da bi preprečil trčenje, ko je spoznal, da je to letalo samo zrcalna slika njegovega letala na megljeni plati, kakršna se v tem kraju čisto stori. V primerih nesreč so se dali krmarji gotovo premamiti od te zrcalne slike in so prehitro obrnili letalo, da se izognilo trčenju ali pa so izpušili v hipni zmedenosti oblast nad aeroplanom, da je strmoglavil na tla.

Čitate tedensko revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Zlobni kardinal

Kardinal Rampolla, jako znan politik in govornik, ki so ga po smrti Leva VIII. vsi smatrali za bodočega papeža, je bil nekoliko povabljen na obed v aristokratsko rimsko hišo. Govorica je šla, da je kardinal dokaj dovtopen za žensko lepoto. Gospodinja je to vedela in je kardinala posadila pri mizi poleg prve rimske lepote, mlade grofice Pallavicinijeve. Lepa dama je prišla v sijajni, globoko izrezani večerni toaleti. A Rampolla je bil ta dan slabe volje. Zamislivo je pogledal sosedo in ni maral z njo govoriti. Če ga je kaj vprašala, je bil zelo redkobeseden, izustil samo »da« ali »ne«, ter takoj nagovoril koga drugega. Uboga grofica je imela nad vse mučen večer. Govorica je postala za njo nezno dolga. Sedela je tam z orošeni oči.

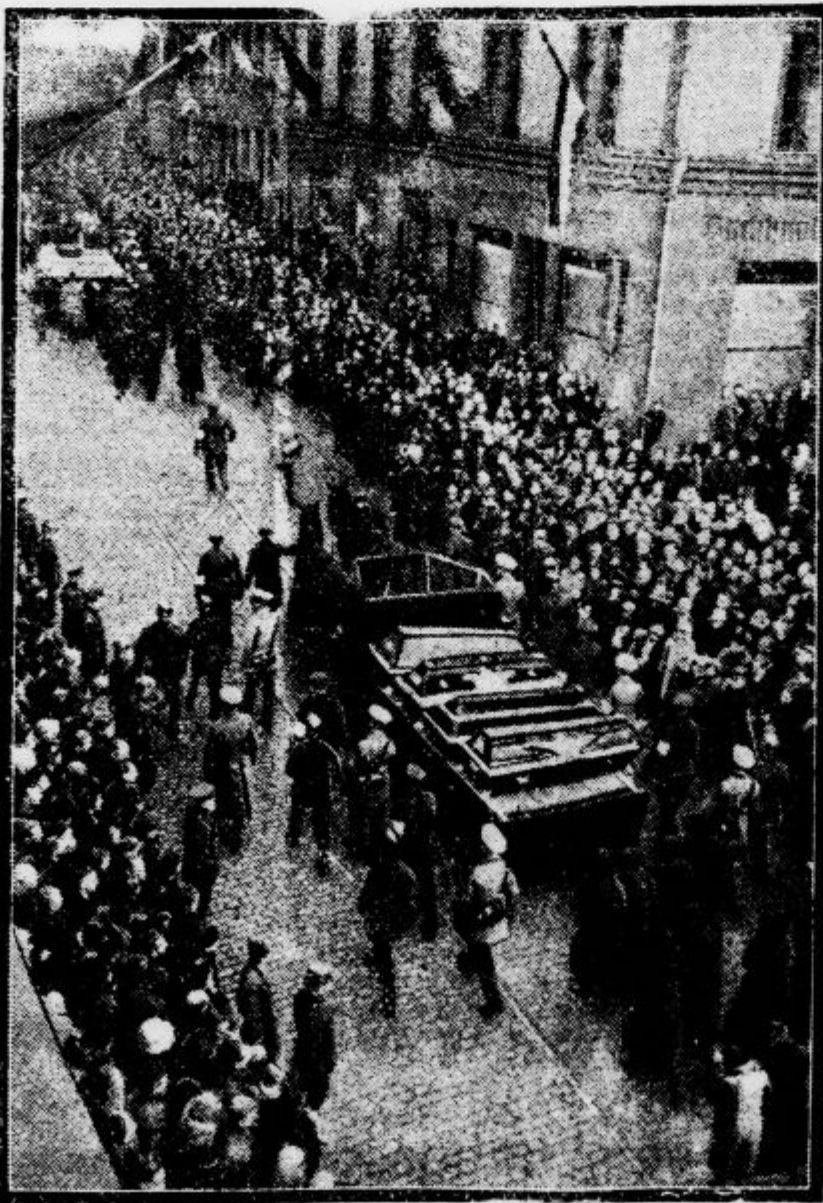
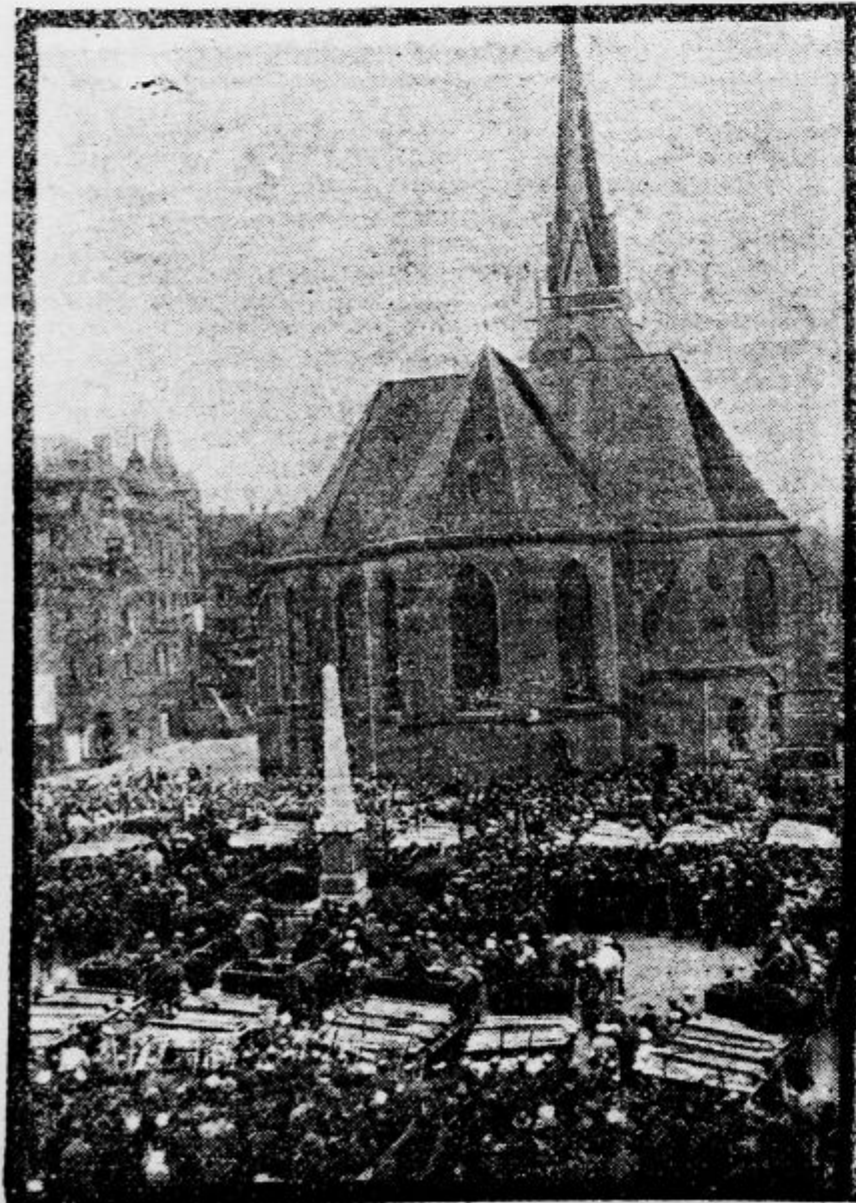
Napoved so prinesli sadje. Kardinal je takoj vzela debelo rdečo jabolko in ga s prijaznim nasmehom ponudil grofici. Reva je zažarela od razburjenja. — Oprostite, monsieur, — je vprašala, — a s čim sem po tako dolgem času zaslužila vašo pozornost? — »Odgovor stoji v sv. pismu, gospoda.« — V sv. pismu? Ne razumem vas. Kje? — V prvi Mojzesovi knjigi, gospoda.

Grofica je zahtevala sv. pismo. Ko je prinesel sluga biblijo je kardinal poiskel mišjeni odstavek ter izročil knjigo grofici. Nesrečnica je na glas prečitala osupli družbi: »In ko je pojedla Eva jabolko, so se odprle njene oči ter je zvedela, da je naga.«

Talichovi uspehi v Rusiji

Kakor poročajo iz Moskve, je imel tam Vasil Talich, znameniti češki dirigent, ogromen uspeh na slavnostnem koncertu v Wagnerjev spomin. Pri koncertu so nastopili moskovska filharmonija in solisti in med poslušalci je bil ves diplomatski zbor ter zastopniki sovjetske vlade. Talich bo vodil še dva koncerta v Moskvi in Petrogradu.

Pogreb neunkirchenskih žrtev

Na levi: Kipe med pogrebno shodno pred cerkvijo. — Na desni: Mrtvaški sprevod hropla po silah proti potopljanim

P. Rosenhaym

80

Štiri prigode Joeja Jenkinsa

V vsem prostoru je zdaj nastalo drsanje in prerivanje. Vse je vstajalo in hitelo proti izhodu, ki sta vodila vsak v eno krito pisarniškega poslopa.

»Bog ne daj,« je rekel mladi mož in zmajal z glavo. »Sportniki se ogibamo alkohola in hodimo zgodaj spat!«

»Do svidenja,« Wendel je podal mlademu sportniku roko.

»Gospod... gospod...«

»Kelburg,« je rekel ta in se prožno naklonil. »Franc Kelburg.«

»Veselilo me je.«

Po teh besedah sta malone zadnja odšla vsak v svojo pisarno. Gospod Wendel se je počasi vzpenjal po stopnicah.

Povsod po hiši so smukali urni koraki po obloženih hodnikih in so lupata vrata.

Iz dvorane mladih stenotipistk se je razlegal vesel smeh. Nato je vrvež glasov mahoma utihnil, in v naslednjem trenutku se je oglasilo ritmično peketanje pisalnih strojev.

Vsem stožičnem organizmu velike hiše se je zbuvalo novo življenje.

Pred enim izmed vrat je Wendel obstal. Vzklik je oznanjal:

Walter Thomas
prvi prokurist.

Znotraj je pritaeno govoril odločen glas, ki je dajal nekemu navodila. Časih je premolknil, nato pa spet in spet iznova začel...

Prisluškovelec je lahko potrkal na vrata, položil roko na ključko in skoraj neslišno vstopil.

Gospod Thomas je obračal vratom hrbet. Stal je pri telefonu in vneto govoril vanj.

»Tak dobro,« je nadaljeval, očitno sredi razgovora. »Kupite mi v božjem imenu tiste žveplarske delnice. Obremenite moj račun s stopetdesetimi tisoči mark. A nikar ne pozabite: sklopnega izkaza mi ne pošljite, kakor zadnjič, na moj bančni naslov n še s tvrdko na ovitku! Jemljite ovitke brez tiska in naslavljanje jih na Güntzovo cesto. Zabičite to svojim vajencem. Razumete?«

Prvi prokurist je premolknil; očitno so mu z one strani neka odgovorjali.

»Nu, v božjem imenu. Sicer sem vam pa davi poslal v denarnem pismu štiri in osemdeset tisoč mark, da mi jih vpišete v dobro. Zastran Wetterströmove zadeve...«

Prokurist se je mahoma obrnil in zastrmel vstopivšemu, ki je stal še vedno med vrati, v obraz.

»Kaj hočete?« je vzkliknil vidno prestrašen. »Kdo vam je dovolil vstopiti, ne da bi potrkali?«

»Oprostite,« gospod Wendel se je vlnudno nasmehnil, »potrkal sem, kakor se spodobi.«

Thomas je jezno obesil slušalo v vilico in se do dobra obrnil proti njemu.

»Ali stojite že dolgo tu?« je vprašal nekam negotovo.

»Ne. Pravkar sem prišel.«

Prokurist je globoko zasopel. »In kaj želite?«

Gospod Wendel je stopil k mahnitu omarici in pokazal na njeno vsebino. »Gospod generalni ravatelj Muthesius prosi za bilančno knjigo.«

Thomas je izvil ameriški ključ in odklenil tajni predal jeklene omarice. Zlovoljno je vzel iz njega svetlo, v usnje vezano knjigo in jo malomarno podal zasebnemu tajniku.

»Prav za prav bi zadoščal za to naročilo kak novinec,« je pikro dejal.

»Ne zamerite,« je s kratkim naklonom odvrnil gospod Wendel, »gospod generalni ravatelj me je poslal očitno zato, da me uvede v obrat.«

»Prav, prav.« Prokurist je mahnil z roko. »Konec koncev je ta ravateljeva reč, ne moja.«

Cez nekaj minut je zasebni tajnik neprisiljeno stopil v sobo generalnega ravatelja. Ta je vzdignil glavo in se nasmehnil.

»Nu?«

»Tu je knjiga, gospod Muthesius.«

»Hvala lepa.« Generalni ravatelj se je še bolj nasmehnil.

»Ali ste kaj naši, gospod... gospod...«

»Wendel,« je smehljaje se rekel tajnik.

»A, Wendel. Čedno ime. Nu? Ali ste kaj opazili?«

Tajnik je skomignil z rameni in izvil cigaretico.

»Povejte mi, gospod Muthesius,« je dejal in skrbno otrkal cigareto na mizi, »kaj ne, da ste bili na olimpijskih igrah?«

»Oba dni.«

S P O R T

Kdo pojde v lige: Ilirija ali Primorje

Cepprav je ASK Primorje prvo kvalifikacijsko tekmo za vstop v ligo tekmovalcev za državno prvenstvo odločil v svojo korist, vendar je še negotovo, kdo nes bo zastopal v ligah. To bo odločila še druga kvalifikacijska tekma, ki se bo vršila med obema rivaloma v nedeljo na igrišču Ilirija. Prav lahko se zgodi, da zmaga v nedeljo Ilirija in izrine nasprotnika iz konkurence. Seveda je stalše Primorja lažje: prva tekma je dobjena in v drugi mu zadošča samo remi. Zato je gotovo, da bo neuspešna tekma ena najvažnejših in najbolj napetih kar smo jih videli med Ilirijo in Primorjem. Saj gre obema kluboma za biti ali nebiti, obenem pa tudi za prestiž. Tekmo bo sodil zagrebški sodnik g. Mikuličič.

Hokej na ledu

V nedeljo gostuje v Ljubljani hokejsko moštvo graškega kluba Kastner & Oehler, ki nastopi proti Iliriji. Gostje igrajo odlično hokej so prvaki drugega razreda in glede tehnične izvežbanosti ter vigranosti prav nič ne zaostajajo za KAC, prvakom Celovca oziroma Koroske.

Tekma se bo vršila ob 10. dopoldne na drsališču SK Ilirije. Za Ilirijo bodo gostje vsekakor trd oreh, upati je pa, da se bo vseeno dobro odrezala, ker ima zdaj zopet nekaj dni treninga za seboj.

Službene objave LNP. (Seja k. o. dne 16. t. m.) Prisovni gg: Stanko Berdajs, dr. Kunej, Bucik, Tomsic, Senina, Zajc. — Z večernostjo od dneva objave se kaznujejo naslednji igralci: Rems Ivan (Amater) in Kralj Franc (Retje) po § 13 vsak z 2 tedensko zabrano igranja; Turnšek Adolf (Jugoslavija) po § 14 z uporabo § 7 z 1 mesecno zabrano nastopa; Zagar Anton (Jugoslavija) po § 13 z 2 tedensko zabrano nastopa; Regner Andrey (Olimp) in Koželj Ivan (Atletik) po § 24 ozi § 13 z 1 tedensko zabrano igranja; Lapuh Franc (Sloga — Zagorje), Hiriš Franc in Pečar Omar (oba SK Zagorje) po § 15 z uporabo § 6 in 7, vsak z 1 mesecno zabrano igranja. Nadalje se kaznuje igralec Suholežnik Ludvik (Atletik) po § 13 z 1 mesecno zabrano nastopa, ki so jo prejel z suspendom. — Na podlagi § 55 se suspendira do nadaljnjega igralec Unterreiter Josp (Ilirija). — Ustav se postopanje proti igralcem: Kokot Josp (Maribor), Jug Franc (Primorje), Beranek Drobčev in Sgadin II (vsil Koroten, Ljubljana), Bončar in Habicht (oba Svoboda, Ljubljana), Pojavnik (Jugoslavija), Opravil L (SK Celje), Brodnik (Hemes), Černat (Ilirija), Rozman in Gircel (oba Slovan). Prestopek vseh navedenih se zabeleži. Tajnik III.

Mariborski smučarski klub sporoča, da je zaradi neugodnih snežnih razmer odgodil za 19. t. m. določeno medkubsko skis, kajno tekmo v Mariboru na poznjši čas Dne 26. t. m. bo velika 50 km smučarska tekma na Pohorju pri Ruški koči. Pokroviteljstvo nad tekmo je prevzel župan mesta Maribora g. dr. Lipold Franjo. Za tekmo je razpisal prehodni pokal Mariborskega smučarskega kluba, ki si ga je leta 1932 pridelal v prehodno last prvič g. Stane Bervar član Smučarskega kluba, Ljubljana v času 4 ure 54 minut in 43 sekund. Prehodni pokal preide v trajno last onemu tekmovalcu, ki si ga pribori dvakrat zaporedoma ali trikrat v presledkih. Poleg prehodnega pokala prejme prvih osem tekmovalcev posebne nagrade. Kot prva nagrada je darilo mestnega župana mesta Maribora; drugo umetniška plaketa Bratov Huguenin & Co. Le Locle Švica. Vsa tekmovalca lahko prejme samo ena nagrada. Prejeto tekmo je razpisal smučarskega praprava Mariborskega smučarskega kluba. Po tekmi bo tekma v smuku od Ruške koče do Ruš, ob kateri priliki otvori novo smučarsko pot Sokol Ruše s to tekmo. Ob povratku v Maribor z večernim vlakom je v Mariboru obbed. Ob 21. v Grajski kleti razglasitev rezultatov in razdelitev daril. Za čas dne 18. do 28. t. m. je dovoljena polovična vožnja na drž. železnici. Povratek je mogoč od 19. do 28. t. m. Potrdila o udeležbi na podlagi katerih velja pravica do brezplačnega povratka, izdaja Mariborski smučarski klub Jurčičeva ulica 8 (tvrdka Stojce), pri Ruški koči in Putniku v Mariboru Od 20. do 25. t. m. veliki smučarski propagandni izlet preko Pohorja na Peco. Prijave sprejema Mariborski smučarski klub in Putnik Maribor, ki dajejo vsa navodila.

Sportno društvo Vrhnika bo imelo redni občni zbor v soboto 4. marca ob 20. v posebnih gostilnih Ivana Oblaka. Vrhnika 183. Preložiti smo morali občni zbor zaradi odsotnosti predsednika in prosimo vrhnikaške sportnike, naj se obnega zboru gotovo udeležijo v čim večjem številu. Smučarske tekme so pripravljene s strani zim-

ekosportne sekcije, samo čakamo snega. Vrhnika, obrtnike, gostilničarje in trgovce prosimo, da gotovo nročijo svoje oglase na reklamnem in propagandnem letaku sportnega društva.

SK Korotan (Kranj) Danes ob 20.30 v prostorih Narodnega doma zadnja odbojna seja pred občinim zborom. K točnim udeležba se pozivajo vsi odborniki ter načelniki sekcij in pregledniki računov. Funkcionarji in načelniki sekcij morajo na seji predložiti pismena poročila za občni zbor.

SK Retje v Trbovljah ma v nedeljo svoj občni zbor v prostorih gostilne g. Dree. Samostojne predloge je treba vložiti pol ure pred občinim zborom. Ako ne bi bil občni zbor sklicen, se pol ure pozneje nadaljuje ob vsaki udeležbi. Vabijo se vsi prijatelji sporta.

SK Ilirija (Smučarska sekcija.) Danes ob 15.15 naj bodo na glavnem kolo-dvoru: Krošelj Rado, Brač Mirko, Marinko Maks, Zuccato Vin, Stopar Branko, Zalta Adi, Arin Miha. Določeni so za svezne mladinske tekme.

SK Svoboda (Ljubljana). V nedeljo ob 9.30 morajo biti v gostilni Belič v Šiški: Gorenc, Muzlovčič, Jeršek, Habicht II, Feliks, Serše, Podrekar, Simčič, Andrej, Šušteršič, Boncelj II., Keržan. Igramo s Her-

S o k o l s t v o

Lepo uspešni župni prednjaški tečaj v Karlovcu

Ne bo napak, ako zve naša javnost tudi kaj o delu bratov onkraj Kolpe, saj spada vsa Bela Krajina v SKOJ prav zadovoljivo razvija. Na njenem ozemlju je 24 društev in 11 čet in ima preko 5000 sokolskih pripadnikov. V upravi župe so sami stari odlični Sokoli. Župa je prišla izdajati svoj Sokolski vestnik in je te dni izšla 1. številka s prav pestro vsebino.

Poleg žup. prosv. tečaja, ki je bil v novembru, je župa priredila od 30. jan. do 12. febr. prednjaški tečaj, združen istočasno s tečajem za predelavo vaj za Ljubljano, katerega je vodil tudi tu br. inž. Černe iz Ljubljane. Tečaj je poseleal iz 28 društev 35 članov in 15 članic, med katerimi so prevladovali obrtniki-seljaki. Tu di 4 častniki so bili med rednimi udeleženci tečaja. — Telovadniki sta tudi 2 starejši, poročni članici, (ena nad 40 let).

Tečaj se je vršil v vojašnici, kjer so člani tudi stanovali in jedli. Voj. oblast je bila na roke v največji meri, kar je zasluga br. generala Radomira Pavlovića, ki je tudi sam velik prijatelj Sokolstva, ki je tudi sam velik prijatelj Sokolstva, ki je tudi sam velik prijatelj Sokolstva.

Dnevno je trajal tečaj po 8 ur, vodil ga je točno in vestno župni načelnik br. Blaškovič s člani ŽTO in ŽPO. Ob zaključku tečaja se je vršila v sokolski-školski telovadnici akademija, ki jo je vodil br. inž. Černe. Tečajniki so pokazali ljubljanske vaje na godbo za vse oddelke v splošnem zelo umerjeno in skladno. Na bradnji je vrsta izbranih tečajnikov izvajala nekaj prav odličnih sestav pod vodstvom brata Weisa iz Metlike. V vrsti sta se prav posebno odrezala 2 brata podporučnika iz Karlovca. Društveni moški zbor, po večini sestavljen iz častnikov-Sokolov je zapel sokolsko »Hajde bratje, Satterjevo »Pogled v nedolžno oko« in hrv. narodno »Tri ružice. Sokolski orkester pa je ves program s svojimi prav dobro odigranimi komadi zelo dvignil. Ob zaključku je izpregovoril tečajnikom župni starosta br. Malović, nakar so prejeli vsi Svedočbe o tečaju. Z državnim himno in sok. koracnicco je bila akademija končana. Obisk je bil prav lep. Med posetniki je bil tudi katoliški župnik Josp Posle, ki je prihitel iz Generalnega Stola k sokolski akademiji.

Župnik je član uprave sokolske čete v Generalnem Stolu in kot tak ni prečital znanega pastirskega lista. Ob svojem odhodu s prireditve je imel še krasen govor na vse prisotne, kjer je prosil božjega blagoslov na nad uspehim delom Sokolstva. »Ne bojim se trpljenja, ker vem, kaj je Sokol in kot tak tudi ostanem!« — so bile njegove besede, ki jih je občinstvo sprejelo z burnim aplavzom, s katerim so ga nagradili, ko je ta sivolasi narodni svečenik-Sokol zapustil telovadnico.

Po prijatni sokolski zabavi in petju je minil lep večer in z njim tudi tečaj župe Karlovca, ki ji želimo še več tako lepih uspehov tudi mi tostran Kolpe. — ar

K otvoritvi lutkovnega gledališča Sokola Tržič. Sokolsko društvo Tržič je na pobudo br. Christofa začelo poizkušati akcijo, da osnuje gledališče lutk, ki bo nudilo mladim in odraslim obilo vzgoje in zabave. Br. Christof se ni ustrašil ne truda, ne zaprek temveč je zbral okoli sebe agilne ljudi, ki so mu pomagali pri delu in

mesom. Na igrišču Primorja morajo biti ob 9.30: Mirko, Marjetič, Kobal, Janežič II., Habicht I., Usnik, Sterman, Jakše, Veljkič, Bervar, Potekal, Ozebek, Batič. Igramo s Primorjem. Vsi in točno!

TSK Slovan. V nedeljo ob 10. redna odbojna seja. Važno, zato vsi in točno! Vremensko poročilo JZSS 17. t. m. Slatne-Planica — 12, jasno, zapadni veter, 50 centimetrov snega na podlagi, suh pršic, izgledi za nedeljo in smuške ture prav do bri.

Kranjska gora — 12, jasno, 8 do 30 cm pršica. Bled — 10, jasno, 10 cm sneža, 20 cm ledu. Bohinj — 10, jasno, 25 cm sneža. — Planina na Kraju v nedeljo odprta. — Pohorje. Mariborska koča — 11, jasno, mirno, 5 do 15 cm pršica. — Klopni vrh — 10, jasno 10 do 30 cm pršica. — Senj dom — 13, jasno, mirno, pršica 10 do 30 cm. — Rimski vrec — 12, jasno, mirno, pršica 10 do 20 cm. — Mojstrana — 3, jasno, 20 cm snega na podlagi, izgled za nedeljo prav do bri. Izgledi za smuške ture v okolici: odlični v Krmi koča v so. boto in nedeljo oskrbovana, prav tako je na Stančevi koči Lofze Rekar v soboto in nedeljo. Sneg na Triglavu izboren. Hrano naj vsak prinese. — Jezersko: jasno, hladno, na planini Anelovo na stari podlagi novozapadli pršic. Smuka pravi dobra. — Mrzlice: — 4 vreme jasno, 10 do 15 cm snega, v senci suh pušč, izgledi za nedeljo do bri. — Mrzli Studenec: — 15 80 cm snega, smuka idealna. — Kofce: — 8, sneg mestoma sphan, na planini Pungart prav do bri.

Iz življenja na deželi

Iz Kranja

— Krajevna organizacija JRKD v Kranju je prelozila občni zbor na poznejši čas v marcu, torej jutri obnega zbor ne bo bol Odbor.

— Preselila se je g. Karla Kerčeva, trafikantka in prodajalka časopisov, revij in galanterije, v novi lokal v pritkuju hotela Stare pošte.

— Zvočni kino v Narodnem domu predvaja drevi ob pol 21. in v nedeljo ob 10 ter ob 19. in 21. prvi slovenski zvočni film »Izlet na Jesenice« in krasno pomorsko dramo »Križarka Emdena«.

Iz Tržiča

— Otvoritev lutkovnega gledališča bo danes s popoldansko predstavo za mladino iz tržičke okolice in za tržičko mladino, zvečer za odrasle in s ponovitvijo predstav v nedeljo popoldne za mladino in zvečer zopet za odrasle. Ker so se jasne lutke na poti iz Prage nekoliko zalosile, nastopijo pri otvoritvi predstavi igralci ljubljanskega Sokola, ki ima najstarejšo lutkovno gledališče v dravski banovini. Gledališče je nameščeno v dvoranici osnovne šole in ima 80 sedežev in 30 stoječ. Scenarijo je napravil br. Šter Blaž, vodja tržičkega gledališča pa je br. Christof Drago. Mladina bo mela obilo zdrave in vzgojne zabave. Za otvoritveno predstavo za odrasle se uprizori Svigljav »Črni ženice, mladina pa bo razveselil »Začarani prince«.

— Predavanje društva »Sola in doma« bo tudi v Tržiču, in sicer v sredo 22. t. m. ob 20. v telovadnici meščanske šole. Predaval bo g. dr. Lončar iz Ljubljane. Opozorjamo že danes vse gg. učitelje in stareše naše mladine, ki jim je resnost današnje vzgoje pri srcu. Ustanov se tudi društvo »Sola in doma« za Tržič in okolico.

Iz Trbovelj

— Sokolski oder. V večeršnjem poročilu je upadla, da je nastopil v pravljicni igri »Peterčekove poslednje sanje« balet, sestavljen iz gojenk, ki ga je naščitrala marljiva podnačelnica sestra Fešta nova.

— Predpustna veselica Sokola. Danes zvečer vsi na predpustno veselico v Sokolski dom Svira sokolski orkester. Za zabavo in dobro potrebo je poskrbljeno. Dostojne maske dobrodošle.

Iz Hrastnika

— Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva Hrastnik priredi jutri sadjarsko predavanje. Predaval bo sadjarski strokovnjak g. Humek iz Ljubljane. Sestane ob 16 pri Božiču v Ljubotnem.

Iz Novega mesta

— Dijaški pevski zbor državne učiteljske šole iz Ljubljane bo priredil v zvezi z ekukurajo jutri ob 15. uri v osnovnoškolski telovadnici koncert. Zbor je po svoji sestavi in izvedbi kot srednješkolski zbor v prav dobri formi. Tvorijo ga najboljši uč-

teljski kandidati in kandidatke nad sto po številu. Izvajali bodo pesme Adamca, Ferjančiča, P. H. Sattnerja, Pavčiča, Mirka, Grobminga, Mokranjca in nekaj narodnih. Zbor vodi g. prot. Ivan Repovž, spremljajo ga pa še par gg. profesorjev in g. direktor Nandje Marolt. Vstopnice so v predprodaji v Krajčevi knjigarni na Ljubljanski cesti.

Iz Konjic

— Kletarski tečaj je priredilo sreske načelstvo 11. t. m. v novo urejeni kmetijski pisarni. Udeležencev je bilo 45 iz raznih krajev sreza, ki so z velikim zanimanjem sledili izvajanjem sreskega kmetijskega referenta g. Nemca in si pridobili nekaj prav koristnih naukov za izvrševanje svoje obrti. — Tečaj za rezanje trt se je vršil 9. t. m. v vinogradu g. Ogorevca v Skalcah. Udeležencev je bilo 18. — Slične gospodarske prireditve, ki so se vršile v zadnjem času in se bodo vršile še čedjeje v bodočnosti, so vzbudile veliko odobravanje med ljudstvom. Za vsa iniciativa gre za sluga našemu g. sreskemu načelniku dr. Suhaču in izredno agilnemu kmetijskemu sreskemu odboru s predsednikom g. Križničem na čelu.

Iz Ptuj

— Napovedani shod JRKD se to nedeljo pri Sv. Andražu zaradi zadržka poslance Petovarja ne bo vršil in bo sklican pozneje.

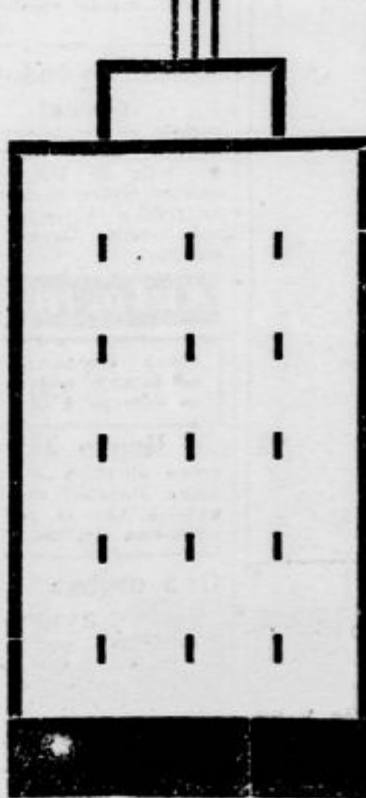
— Za izobrazbo trgovskega in obrtnega narasčaja. Odbor za splošno in strokovno izobrazbo trgovskega in obrtnega narasčaja je otvoril strokovne tečaje, na katerih se poučuje predvsem nemščina za začetnike in nemška korespondenca, strojeopisje in predavanje za priprave k šoferskemu izpitu. Razen tega se vršijo še razna druga predavanja, ki se bodo redno objavljala. Tečaji so dobro obiskani. Odbor podpira Zbornica za TOL, mestna občina, gremij trgovcev kakor tudi posamezniki.

— Velika tatvina odkrita po treh mesecih. Ze oktobra leni je bilo ponoči vlomljeno v hišo posestnice Jagarincev v Veliki Varnici. Pri prvem vlamu so vlomilci odnesli sod za 500 l in sod za 300 l ter brenoto. Kmalu nato je bilo vlomljeno pri njenem bratu Jagarincu Alojzu. S podstrešja so odnesli razno obleko, perilo in tudi 750 dinarjev gotovine, tako da je bila skupna škoda 3400 Din. Pred dnevi so napravili orožniki hišno preiskavo pri delavcu Jurju Forstneriču v Veliki Varnici in našli samo ukradeni brenoto. Sodišče vodi o tem strogo preiskavo.

— Kino predvaja danes ob 20. in jutri ob 19. in pol 21. velezabaven film »Dunaj — mesto pesmi«.

— BLED. Danes zvečer in jutri ob pol 16. in 20. bo predvajal zvočni kino Bled zabavni film »Trije mornarje, kot dodatek programa pa še domač zvočni film in naj-novejši Foxov tednik.

V bloku hiš nebotičnika se oddajo v najem

LOKALI, PISARNE IN STANOVANJA S TREMI SOBAMI.

kuhinjo, kopalnico in ostalimi pri-tiklinami. Pojasnila daje Pokoj-ninski zavod. Gledališka ulica 8/III, soba št. 2. 27:1

